EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

SALI 30 MAYIS 1978

Yıl 5 Sayı 1788

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

OECD Yardım Konsorsiyumu Türkiye'nin istemlerini dikkate almıyor

★ Konsorsiyum haziranın ikinci yarısında yeniden toplanarak Türkiye'ye kredi koşullarını tartışacak

★ City Bank, Bankalar Konsorsiyumu dışında Türkiye'ye 100 milyon dolar kredi açıyor

HABER MERKEZİ

OECD Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumunun haziran ayının ikinci yarısında yeniden toplanarak Türkiye-nin garantisiz kredili ithalatından doğan borçlarının ertelenmesi ve yeni kredi koşullarını ele alacağı bildirilmiştir. Ancak, ANKA Ajansı'nın haberine göre, konsorsiyumun Paris'te önceki hafta sonunda tamamlanan görüşmelerinde OECD ülkelerinin garantisiz borçların ertelenmesinde Türkiye'nin taleplerinin dikkate alınmayacağı bildirilmiştir.

Türkiye'nin bu konuda iki alternatif hazırladığı, buna göre OECD'nin Türkiye'ye yeni kredi olanakları sağlanması ve borçların ertelenmesi konusunda da OECD ye üye ülkelerin ikili anlaşmalar yapılmasını istemektedir.

Önceki hafta tamamlanan görüşmelerde kısa vadeli borçların süresi 6 yıl olarak belirlenmiş ve 2 yıl ödeme yapılmaması kararlaştırılmıştır. Orta ve uzun vadeli borçlar ise üç yılı ödemesiz olmak üzere 8 yıl belirlenmiştir.

CITY BANK 100 MİLYON DOLAR KREDİ AÇIYOR

City Bank'ın Bankalar Konsorsiyumu dışında Türkiye'ye 100 milyon dolar dolayında kredi olanağı sağlayacağı bildirilmiştir. Bu arada City Bank temsilcileri ile Maliye Bakanlığı ilgilileri arasında bir süreden beri sürdürülen görüşmelerde kredi konusunda görüşbirliğine varılmıştır.

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

FAŞİSTLER DÜN 8 KİŞİYİ ÖLDÜRDÜ

★ GAZİANTEP'TE ÖĞRENCİLERİN VE HALKIN ÜZERİNE ATEŞ AÇAN FAŞİSTLER BİRİ İGD ÜYESİ 3 KİŞİYİ ÖLDÜRDÜ, BİRİ KOMADA İKİ AĞIR YARALI VAR

★ GEYVE'DE BİR DÜKKANIN ÖNÜNDE OTURAN 2 CHP GENÇLİK KOLLARI ÜYESİ YAYLIM ATEŞİ AÇILARAK ÖLDÜRÜLDÜ

★ İSTANBUL ORTAKÖY'DE BİR ÖĞRENCİ POLİS TARAFINDAN VURULARAK ÖLDÜRÜLDÜ

★ ARTVİN VE KIRIKKALE'DE 2 ÖĞRETMEN ÖLDÜRÜLDÜ

HABER MERKEZİ

Faşistlerin yurt çapındaki katliamlarında dün Gaziantep'te biri İGD üyesi 3 kişi, Geyve'de iki CHP üyesi, Artvin ve Kırıkkale'de iki öğretmen, İstanbul Ortaköy Eğitim Enstitüsü'nde de bir öğrenci olmak üzere toplam 8 kişi öldürülmüştür.

GAZİANTEP

★ Gaziantep'te faşist komandolar okula gitmekte olan G. Antep Mühendislik Fakültesi öğrencilerine ateş açmışlar, açılan ateş sonucu yoldan geçmekte olan SSK G. Antep Hastanesinde memur olarak çalışan **Selma Keçeli**, 50 yaşlarında bir kadın ve **Selahattin Ersoy** adlı İGD üyesi öğrenci ölmüşlerdir. Öğrencilerden **Ali Rıza Alper**, ve **Salman Erkaplan** ağır yaralanmışlardır. Salman Erkaplan'ın komaya girdiği bildirilmektedir. Öteyandan eğitim enstitüsünün dün öğrenime açılacağını zanneden bir grup «ülkücü» komando okulu işgal etmişler, daha sonra dışarıdan gelen bir grup komando da bunlara katılmışlardır. Okulu terketmeyeceklerini bildiren «ülkücü» faşistler iki adet bomba patlatmışlardır. Bombaların okulda büyük hasara yol açtığı bildirilmektedir. Okuldan çıkarılan faşistlerden 17'si gözaltına alınmıştır.

ADAPAZARI

★ Adapazarı'nın Geyve İlçesinde bir dükkanın önünde oturmakta olan CHP Gençlik Kolları üyesi **Adem Yavuz** ve **İsmail Yıldız** adlı iki genç üzerlerine açılan yaylım ateşi sonucu öldürülmüşlerdir.

İSTANBUL

★ Ortaköy Eğitim Enstitüsünde meydana gelen olayda Devrimci Öğrenciler Birliği (DÖB) üyesi **Nureddin İl** polisler tarafından vurularak ölmüştür. DÖB bir bildiri yayınlayarak olayı kınamıştır.

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

NATO'nun 4 büyüğü Zirve öncesi buluştu

★ ABD DIŞİŞLERİ BAKANI CYRUS VANCE, FEDERAL ALMANYA, FRANSA VE İNGİLTERE DIŞİŞLERİ BAKANLARINA, GROMİKO İLE YAPTIĞI GÖRÜŞMESİNİ ANLATTI..

★ Dışişleri bakanları düzeyinde yapılan toplantıda, sosyalist ülkelerin barış ve silahsızlanma girişimleri karşısında, NATO askeri gücünün artırılması konusu ele alındı

HABER MERKEZİ

NATO'nun 4 büyük üyesi ABD, Federal Almanya, İngiltere ve Fransa'nın Dışişleri Bakanları bugün Ecevit'in başkanlığında toplanacak olan zirve öncesinde bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda, BM Genel Kurulu Silahsızlanma Özel Oturumunda SSCB ve sosyalist ülkelerin barış ve silahsızlanma önerilerinin benimsenmesinin sonuçları değerlendirilmiştir. NATO üyesi dört ülkenin dışişleri bakanları, **SALT-2 konusunda Gromiko'nun Carter'la** yaptığı görüşmeyi de ele almışlar, sosyalist ülkelerin, BM'de silahsızlanma konusunda attıkları ileri adımlara karşılık NATO'nun askeri gücünün artırılması için yapacağı girişimleri görüşmüşlerdir.

Dört ülkenin dışişleri bakanlarının yaptığı toplantıda, NATO'nun güneydoğu kanadını yakından ilgilendiren Kıbrıs sorunu da ele alınmıştır. ABD Dışişleri Bakanı **Vance**, bu konu ile ilgili olarak Federal Almanya, İngiltere ve Fransa Dışişleri Bakanlarına, Denktaş ve Kipriyanu ile yaptığı görüşmeler hakkında bilgi vermiştir.

Dört ülkenin dışişleri bakanları, NATO'nun askeri gücünün artırılmasının zirve toplantısında ele alınacak olan Uzun Vadeli Savunma Programının onaylanması ve ABD yapımı uçan radarların NATO tarafından satınalınması ile mümkün olabileceği konusunda görüşbirliğine varmışlardır.

ECEVİT DÜN WASHİNGTON'A GELDİ

Öteyandan NATO zirvesinde Onur Başkanlığı yapacak olan Başbakan Bülent Ecevit, dün öğleden sonra Belçika'nın başkenti Brüksel'den ABD'nin başkenti Washington'a gelmiştir. Ecevit, bugün ve yarın NATO zirve toplantılarına katılacak, daha sonra New York'ta devam eden **BM Silahsızlanma Özel Oturumunda** bir konuşma yapacaktır. ABD'de bulunduğu süre içinde Yunanistan Başbakanı Karamanlis ile de bir görüşme yapacak olan Ecevit, ABD Devlet Başkanı Carter ve Temsilciler Meclisi üyelerinden bazıları ile de Kıbrıs ve ambargo konularında birer görüşme yapacaktır. National

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Büyük grevin 1. yıldönümünde

MADEN-İŞ, MESS'E ÜYE 15 İŞYERİNDE GREV KARARI ALDI

★ 15 İŞYERİNDE TOPLAM 4000 İŞÇİ ÇALIŞIYOR.

★ BİLECİK İLİNİN OSMANELİ İLÇESİNDE KURULU ODÖKSAN İŞYERİNDE YETKİLİ SENDİKA BUGÜN SAPTANIYOR. MADEN-İŞ 12. BÖLGE TEMSİLCİSİ DURSUN SABUR, SONUÇTAN EMİN OLDUKLARINI AÇIKLADI.

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu geçtiğimiz günler içinde MESS'e üye 15 işyerinde grev kararı almış ve bunları işyerlerinde ilan etmiştir.

Konu ile ilgili olarak, Maden-İş Sendikasından yapılan açıklamada 250 gün süren «Büyük Grev» in deneyimlerinin değerlendirildiği, tekelleşmenin hızlandığı, bunalımların derinleştiği bir dönemde, doğru toplusözleşme politikasının saptandığı belirtilerek 22 işyerindeki toplusözleşmeyi günün koşulları ve üyelerin istem ve özlemleri doğrultusunda sonuçlandırmaya kararlı olunduğu vurgulanmıştır.

Grev kararı alınan 15 işyerinin dışında MESS'e üye TEZSAN, ALTAŞ, BASTAŞ, TEKFEN ve NET CİVATA işyerlerinde de toplam 1420 Maden-İş üyesi için yürütülen toplusözleşme görüşmelerinin uzlaştırma süreci aşamasında olduğu kaydedilen açıklamada, ÇESAN ve METAL KAPLAMA işyerlerinde ise toplusözleşme görüşmeleri-[illegible] [illegible]ginilmiş ve toplu uyuşmazlığa konu olan 22 işyerindeki toplam işçi sayısının 5.000'in üzerinde olduğu belirtilmiştir.

Öteyandan, kısa adı MESS olan Madeni Eşya Sanayicileri Sendikasının

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Milliyetçiler Kurultayında Irkçıların sermaye ile bütünleşmesi istendi

★ MİLLİYETÇİLER KURULTAYI SONUNDA İŞVERENLERİN İSTEĞİ OLAN ÇALIŞMA BARIŞI DİLE GETİRİLDİ.

★ KURULTAY SONUNDA BASIN TOPLANTISI DÜZENLEYEN AYDINLAR OCAĞI GENEL BAŞKANI «İDEOLOJİK» OLARAK TANIMLADIĞI UZUN GREVLERE DEVLETİN MÜDAHALESİNİ İSTEDİ.

★ DGM'LERİN YENİDEN KURULMASI İSTENEN KURULTAYDA, «141 VE 142 DE MÜSAMAHASIZ UYGULANMALI» DENİLDİ.

HABER MERKEZİ

MHP'lilerin ağırlıkta olduğu Aydınlar Ocağı tarafından düzenlenen Milliyetçiler 3. Kurultayının sona ermesi nedeniyle dün bir basın toplantısı düzenleyen Aydınlar Ocağı Genel Başkanı **Süleyman Yalçın**, **«Türk dünyasının tarihi misyanunu bilen kadroların sermaye ile bütünlüğünün basın alanında sağlanması gerektiğini»** söylemi, iktisadi kalkınmanın, hür teşebbüse yeni finansman olanaklarının sağlanması yoluyla gelişebileceğini iddia etmiştir.

Son gününde AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ve MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in de birer konuşma yaptığı Milliyetçiler 3. Kurultayında alınan kararlarla ilgili açıklama dün Aydınlar Ocağı Genel Başkanı **Süleyman Yalçın** tarafından yapılmıştır. Kurultayın üzerinde durduğu konuları 21 madde halinde sıralayan **Yalçın**, MHP sloganlarında görülen Milli Devlet isteminin, eğitim politikasında mutlaka geçerli kılınması görüşünü savunmuştur. Aydınlar Ocağı Genel Başkanı açıklamasında **«İşçi ve işverenlerin milletin bölünmez bir parçası»** olduğunu öne sürmüş ve işverenlerin isteği olan çalışma barışının sağlanması görüşünü savunmuştur.

İdeolojik olarak tanımladığı, uzun grevlere devletin arabulucu olarak da olsa müdahalesini isteyen **Yalçın**, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden yasalaştırılması gerektiğini savunmuş ve TCK'nun 141 ve 142. maddelerinin müsamahasız uygulanması gerektiğini öne sürmüştür.

Yalçın, ahlâk derslerinin **«Milli Ahlâk»** adı altında yeniden getirilmesini istediklerini de belirtmiş, Kur'an kurslarının yaygınlaştırılması yolundaki istemlerini yinelemiştir.

Aydınlar Ocağı Genel Başkanı ve Milliyetçiler 3. Kurultayı Düzenleme Komitesi Başkanı **Süleyman Yalçın**, basın toplantısında komisyonlarda alınan kararların, milliyetçiler arasındaki görüş ayrılıklarının giderilmesinde etkili olacağını da sözlerine eklemiştir.

ÇUK

UZMANLIK

Milliyetçiler, İlmi Kurultayı'nda
Kanadalı bir turist grubuna saldırmış.
Saldırırlar.
Kurultayın adına bakın: İlmi.
Eh, herkesin bir ilmi var.
Faşistlerinki de «saldırı ilmi».

A.E.

Ersoy: Referandum Yasası hazır, yakında Meclise sevkedilecek

KARABÜK (İSTA)

Çalışma Bakanı Bahir Ersoy işçilerle yaptığı görüşme sırasında Referandum Yasa Tasarısının hazır olduğunu ve yakında meclislere sevkedileceğini söylemiştir. İşçilerin sahtekârlıklar karşısında sendikalarını seçmelerinin en doğal hakları olduğunu kaydeden bakan Referandum Yasasının biran önce meclislerden geçmesi için vargücü ile çalışacağını da belirtmiştir.

Zonguldak'ta işçilerle görüşmelerde bulunan, bu arada grizu faciası nedeniyle hayatlarını kaybeden işçilerin ailelerini de ziyaret eden bakan, Karabük'te işçilerle bir sohbet toplantısı düzenlemiştir. İşçilerin sorunlarını saptayan Çalışma Bakanı **Bahir Ersoy, Ecevit Hükümetinin** işbaşına gelmeden önce Referandum Tasarısı ile ilgili çalışmalar yaptığını da bildirmiştir.

Petrol-İş grevinde anlaşma olasılığı belirdi

★ ÜCRETLER DIŞINDA TÜM MADDELERDE ANLAŞMA OLDU.

ANKARA, (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğü arasında devam eden görüşmeler sonucu ücret sorununun dışında tüm uyuşmazlık maddelerinde anlaşmaya varıldığı açıklanmıştır.

Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı **Cevdet Selvi** bazı teknik konular ile vardiya ve çalışma koşullarındaki uyuşmazlığın giderildiğini belirtmiş, ücret sorunu sürüncemede kaldığı taktirde genel müdürlüğe bağlı merkez işyerlerinde de grev başlayacağını söylemiştir. Devlet Bakanı **Hikmet Çetin**'in de arabuluculuk yaptığı görüşmelerde olumlu sonuçlar elde edildiğini belirten Petrol-İş Genel Başkanı, grevlerin disiplin ve kararlığından hiçbir şey yitirmeden devam ettiğini bildirmiştir.

TPAO Genel Müdürü **İsmail Ertan** da görüşmelerin olumlu bir şekilde devam ettiğini kaydetmiştir.

İKD GENEL KURULU BİTTİ, ONGER YENİDEN GENEL BAŞKAN SEÇİLDİ

★ GENEL KURULDA UDKF'YE ÜYE OLUNMASINA, ZENCİ LİDER JOHN HARRİS'İN İDAM CEZASININ KALDIRILMASI İÇİN CARTER'A VE İNSAN HAKLARI KOMİSYONUNA, NEW YORK'TA TOPLANMAKTA OLAN SİLAHSIZLANMA ÖZEL OTURUMU TOPLANTISINA VE AFGAN KADINLARINI KUTLAMA İÇİN BİRER TELGRAF GÖNDERİLMESİNE KARAR VERİLDİ.

İSTANBUL, (İSTA)

Kısa adı İKD olan İlerici Kadınlar Derneğinin II. Olağan Genel Kurulu dün sona ermiş, **Berla Onger** yeniden Genel Başkan seçilmiştir. İkisi ek olmak üzere 19 tüzük maddesinin değiştirildiği Genel Kurulda, kısa adı UDKF olan Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonuna üyeliğe, işsizlik, yoksulluk ve sefalet içinde yaşayan ABD'deki zencilerin bu koşullardan kurtulması için açılan İnsan Hakları Kampanyasına katılan, ancak hırsızlık yaptığı gerekçesi ile idam cezasına çarptırılan zenci lider John Harris'in cezasının affı için, Başkan Carter ve İnsan Haklar Komisyonuna, New York'ta toplanmakta olan silahsızlanma özel oturumuna ve Afgan devriminde katkıları bulunan Afganlı ilerici kadınlara telgraf çekilmesine karar verilmiştir.

İki gündür çalışmalarını sürdüren İlerici Kadınlar Derneği Genel Kurulunun son gününde çalışma raporu üzerindeki görüşmelere devam edilmiş, iki ek madde olmak

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

KÖPRÜLÜLER: "YENİ BİR KOOPERATİFLER YASASI HAZIRLANIYOR,,

★ «ÜRETİM KOOPERATİFÇİLİĞİ» SEMİNERİNE MESAJ GÖNDEREN ECEVİT, YAYGIN, GÜÇLÜ VE DEMOKRATİK KOOPERATİFÇİLİĞİN DESTEKLENMESİ GEREKTİĞİNİ BELİRTTİ.

ANKARA (ANKA)

Ticaret Bakanı **Teoman Köprülüler**, 1163 sayılı Kooperatifler Yasasının hızla değişen dünya koşullarında eskidiğini söylemiş ve yeni bir yasanın hazırlandığını açıklamıştır.

T.C. Ziraat Bankası Kooperatifler Müfettişleri Dayanışma Derneği'nin düzenlediği **«Üretim Kooperatifçiliği»** konulu seminerde konuşan CHP Milletvekili ve KÖY-KOOP Genel Başkanı **Ahmet Altun** da gerekli çalışmaların yapılması sonucu kooperatifçiliğin özel ve kamu kuruluşları sektörü yanında üçüncü bir sektör olarak yeralabileceğine değinmiştir.

Seminere Başbakan Ecevit Ecevit de bir mesaj göndererek, tarım kesiminde yaygın, güçlü ve demokratik bir kooperatifçilik hareketinin desteklenmesi gerektiğini kaydetmiştir.

Türkiye borcunu ödemesine rağmen Irak kredili petrol vermiyor

★ Petrol borçlarının bir kısmına karşılık buğday isteyen Irak'a demiryollarının kapasitesinin yeterli olmaması nedeniyle ihracat yapılamıyor.

ANKARA, (THA)

Türkiye Irak'a 1977 yılından bu yana biriken ham petrol alımından doğan 305 milyon dolarlık borcunu taksitle ödemeye başlamıştır. Ancak, Irak Türkiye'ye kredili olarak petrol yine vermemektedir.

Alınan bilgiye göre, Irak 1976 yılı sonundan itibaren Türkiye'den Türkiye - Irak petrol boru hattından verdiği petrolün parasını bugüne dek alamamıştır. Türkiye'ye borcunu ödemesini birçok defa ihtar eden ve petrol vermeyi iki kere kesen Irak alacağının bir kısmına karşılık buğday almayı kabul etmiştir. Ancak, Türkiye 1977 yılında elde edilen ve çok büyük bir kısmı silolarda bekleyen buğdayını da, Irak'ın alacağına karşılık istemesine rağmen, Devlet Demiryollarının kapasitesinin yeterli olmaması nedeniyle ihraç edememiştir.

Türkiye, bu arada, Irak'a olan 305 milyon dolarlık petrol borcunu Nisan ayı sonundan itibaren 25-30 milyon dolarlık taksitlerle ödemeye başlamıştır.

HAFTALIK

Kamuoyunda yabancı sermayeye karşı kesin bir tavır alışın yoğunlaştığı «ATAŞ Rafinerisinin Millileştirilmesi»nin gündeme geldiği bu günlerde, çokuluslu tekellerin, onların yerli işbirlikçilerinin sözcüleri, yoğun bir biçimde yabancı sermayeyi savunmaya, onun nimetlerinden yeniden çokça sözetmeye başladılar... Geçtiğimiz cuma günü, işbirlikçi-tekelci sermaye, İzmir'de «Yabancı Sermaye» konulu bir panel düzenledi... Ve bu panelde, işbirlikçi-tekelci sermayenin sözcüleri, yabancı sermayenin geniş ve yoğun bir propagandasını yaptılar... Yabancı sermayenin ulusal ekonomiye yapacağı katkılar, yabancı sermayenin nimetleri, bu panelde anlatıla anlatıla bitirilemedi...

Ve bu panelde, yabancı sermayeye ilişkin söylenenler ve ona dizilen övgülerden hiçbirisi, ne Türkiye'de ne de dünyanın hiçbir yerinde, ilk kez duyulmuş şeyler değildi... İkinci büyük savaşın hemen ardından, ABD emperyalistleri, onların ideologları tarafından, yeni-sömürgeciliğin en etkin aracı olan yabancı sermaye üstüne, sistemli ve yoğun bir propaganda yürütülmeye başlandı... Ve bu propaganda, hızla geri kalmış ülkelere ithal edildi... Türkiye de, bu propagandadan payını yeterince aldı... Yabancı sermayeye kapılarını sonuna değin açtı... Bu uygulamanın sonuçları, ulusal ekonominin göbeğine değin emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı kılınması ve bunun getirdiği bunalımların ulaştığı boyutlar, üzerinde uzun boylu konuşmaya hiç de gerek olmayacak kadar açık ve ortadadır...

İşin ilginç olan yanı şudur: Yabancı sermaye ve montajcılık uygulamalarının ulusal ekonomi açısından hiçbir olumlu yanı yok iken tam aksine bu uygulamalar Türkiye'yi soymanın etkin bir aracı iken ve son çözümlemede yabancı sermaye uygulamaları, bir avuç çokuluslu tekel ve yerli işbirlikçinin milyonlar üstündeki ağır bir sömürü yöntemi iken, İzmir'de düzenlenen panelde, işbirlikçi tekelci sermayenin sözcüleri, yüzleri hiç de kızarmadan yabancı sermayeye övgüler dizebilmişlerdir... Hem de, yeni hiçbir gerekçe göstermeden... İzmir'de düzenlenen panelde yabancı sermaye üstüne söylenenlerle ikinci büyük savaşın ardından ABD emperyalistlerinin söyledikleri arasında, A'sından Z'sine hiçbir fark yok... Açıkçası, 1950'lerden buyana, Türkiye'de yoğun bir biçimde sürdürülen yabancı sermayeyi propaganda etme yöntemi, İzmir'de yapılan panelde, işbirlikçi tekelci sermayenin sözcüleri tarafından bir kez daha yinelendi...

Yabancı sermayenin nimetleri

Özlem ÖZGÜR

Çok bilinen ve İzmir'de bir kez daha yinelenen yabancı sermaye propagandasında, bu uygulamaların ulusal ekonomiye yapacağı katkılar, şöyle sıralanıyor: İlk kez, yabancı sermaye, yatırım büyüklüklerini ve dış ödemeler dengesini olumlu yönde etkileyecektir. İkinci kez, yabancı sermaye ileri teknolojiyi de beraberinde getireceğinden, çağdaş bir sanayi yapısına kavuşabileceğiz ve sonuçta da, sanayi malları ihracatını geliştirebileceğiz. Yabancı sermayenin, söylenen başka nimetleri de var, hiç kuşkusuz... Ama, iddiaların özü, bu iki noktada toplanıyor...

Savunulanın ilki, yabancı sermayenin yatırım büyüklüklerini ve ödemeler dengesini olumlu etkileyeceği iddiası, kuyruklu bir yalan, aşağılık bir yutturmacadan başka birşey değildir... Türkiye'ye gelen yabancı sermayenin büyüklüğü, öylesine küçük bir rakamdır ki, bu büyüklüğün gerek yatırımlar, gerekse dış ödemeler dengesi içindeki önemi, yüzde değil, binde bilmem kaç gibi, önemsiz oranlarla ölçülebilmektedir... Nitekim, 1963-1977 yıllarını kapsayan planlı dönemde, Türkiye'ye gelen yabancı sermayenin toplam yatırımlar içindeki payı binde 4, sanayi yatırımları içindeki göreli ağırlığı da, yüzde 1.6'dır...

Kaldı ki, yabancı sermayeyi salt bu açıdan değerlendirilmesi yanlıştır, önemli bir eksikliktir.. Şu da söylenmeli ki, yabancı sermaye, getirdiğinden kat kat daha fazlasını, değişik kanallardan yurt dışına aktarmakta, her yıl milyarlarca liralık ulusal değer, çokuluslu tekellerin kasalarına akmaktadır... Sözgelimi, en son açıklanan 1974 yılı verilerine göre, yabancı sermaye, bir yıl içinde getirdiği büyüklüğün yüzde 140'ını kâr olarak yurt dışına transfer etmiştir. Öteyandan, kâr transferinin yanında, her yıl yabancı sermaye lisans, patent, know-how, royalty gibi deyimler adı altında, yüzmilyonlarca liralık ödeme yapılmaktadır... Resmi makamlar, bu ödemelerin büyüklüğünü açıklamıyor, açıklayamıyor...

Demek ki, yabancı sermayeye salt bu açıdan baktığımızda bile, bu uygulamaların Türkiye'nin yatırım büyüklüklerine ve ödemeler dengesine herhangi bir katkı yapmak bir yana, tam tersine, bu büyüklükleri olumsuz yönde etkilediğini kolaylıkla söyleyebiliriz.

Bilindiği gibi, geri kalmış ülkelere ve Türkiye'ye gelen yabancı sermaye, tekelci-işbirlikçi sermaye ile ortaklıklar biçiminde çalışıyor... Ve bu sanayi kuruluşlarının tümü de montajcılık yapıyor... Dayanıklı ve dayanıksız tüketim malları üretiminde ihtisaslaşan bu sanayi kuruluşlarının, yine tümü de küçük ölçek ve geri teknoloji ile çalışıyor... Ve bu kuruluşların ürettiği sanayi mallarının fiyatları da, dünya ölçülerine göre, enaz üç-dört kez daha pahalı... Yoğun bir sömürü yanında, yüksek fiyatlar nedeniyle katmerlenen bu soygunun ağır bedelini de milyonlarca emekçi ödüyor... Ve bu yapısıyla Türkiye imalat sanayii, ürettiği sanayi mallarını yurt dışına satamıyor...

Oysa, yabancı sermaye ve montajcılık yapan bu sanayi kuruluşlarının girdi gereklerinin tümüne yakını, yurt dışından, ana tekellerden ithal edilmek zorundadır... Ve asıl soygun da, bu yolla gerçekleştirilmektedir... Bu uygulamalar geliştikçe, yabancı sermaye ve montajcılık yapan sanayi kuruluşlarının sayısı arttıkça, Türkiye'nin ithalat gerekleri de hızla artmış, dış ticaret ve buna koşut olarak da ödemeler dengesi açıkları akıl almaz boyutlara ulaşmış ve her yıl milyarlarca liralık ulusal değer, çokuluslu tekellere aktarılır olmuştur... Açıkçası, kaçınılmaz olarak, sermaye ihracı metal ihracatını da birlikte getirmiş ve Türkiye ekonomisi, bir ağır hasta olarak sedyeye yatırılmıştır...

Demek ki, yabancı sermayenin ileri teknolojiyi getireceği iddiası da, bir yutturmacadan, bir kuyruklu yalandan başka birşey değildir... Yabancı sermaye, hiçbir geri kalmış ülkeye ileri teknoloji götürmez... Bunun da nedeni anlaşılmaz değil. Yabancı sermayenin bir tek amacı var: O da kârlarını artırmak, pazarlarını genişletmek... Bunun da yolu, montajcılık yapmaktan, montajcılık yapan sanayi kuruluşlarına ana filyallerden hammadde, aramalı montaj parçası satmaktan geçiyor... Bu da, ancak ve ancak, küçük ölçek ve geri teknikle gerçekleştirilebilir... Dünyanın her yerinde olduğu gibi, Türkiye'deki uygulamalar da bunu gösteriyor. Başka hiçbir şeyi değil...

YORUM

YAZARIMIZ OYA BAYDAR, İSTANBUL DIŞINDA BULUNDUĞUNDAN YAZILARINA BİR SÜRE ARA VERİYORUZ. OKUYUCULARIMIZA DUYURURUZ.

Açıklama

İkinci sayfamızda yayınladığımız konuk yazarlarımız ve «Politika Okurları Yazıyor» köşemize yazı gönderenlerin, yer darlığı nedeniyle yazılarının çift aralıkla yazılmış olmasına ve iki daktilo sayfasını geçmemesine özen göstermelerini rica ediyoruz. Konuk yazarlarımızın ve okuyucularımızın bu dileğimize titizlikle uyacaklarını umut ediyoruz.

İlerici Kimyalılar Derneği (KIM-DER) Tüzüğüdür

MADDE: 15 — Genel kurula katılacak üyeler yönetim kurulunca düzenlenen listedeki isimleri hizasına imza ederek toplantı yerine girerler. Toplantı yeter sayısı sağlanmışsa durum bir tutanakla tespit edilir. Toplantı yönetim kurulu üyelerinin biri tarafından açılır. Açılışı takiben toplantıyı idare etmek üzere bir başkan ve yeter sayıda başkan yardımcısı, katip seçilir. Toplantının yönetimi genel kurul başkanına aittir. Katip toplantı tutanağını düzenler ve imzalar. Toplantı sonunda tüm tutanak ve belgeler yönetim kuruluna verilir.

MADDE: 16 — Genel kurul toplantısında yalnız gündemde yer alan maddeler görüşülür. Ancak toplantıda hazır bulunan üyelerin en az 1/10'u tarafından görüşülmesi istenilen konular gündeme eklenir. Genel kurulca seçime takiben yedi gün içinde yönetim kurulu başkanı tarafından yönetim denetleme kurulları asil ve yedek üyelerin ad ve soyadları, meslekleri ve adresleri dernek merkezinin bulunduğu yerin en büyük mülki amirliğine bildirilir.

GENEL KURULUN GÖREVLERİ VE YETKİLERİ:

MADDE: 17 — Aşağıdaki yazılı konular genel kurulda karara bağlanır:

a — Dernek organlarının seçimi.

b — Dernek tüzüğünün değiştirilmesi.

c — Yönetim ve denetleme kurulları raporlarının görüşülmesi. Yönetim kurulunun ibrası.

d — Yönetim kurulunca hazırlanan bütçenin aynen ve değiştirilerek kabulü.

e — Derneğe lüzumlu taşınmaz malların satınalınması veya mevcut taşınmaz malların satılması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmesi.

f — Derneğin bir federasyona katılması ve ayrılması.

g — Derneğin feshi

h — Mevzuatta ve dernek tüzüğünde genel kurulca yapılması gereken diğer görevlerin ifası.

YÖNETİM KURULU TEŞKİLİ VE GÖREVLERİ:

MADDE: 18 — Yönetim kurulu 7 asil ve 4 yedek üyeden oluşur. Görevleri şunlardır.

a — Derneği temsil etmek ve bu konuda kendi üyelerinden biri veya birkaçına yetki verir.

b — Derneğin gelir ve gider hesaplarını düzenleyip hesap işlemlerini yapmak ve gelecek döneme ait bütçeyi hazırlayarak genel kurula sunmak.

c — Dernek tüzüğünün ve mevzuatın kendisine verdiği diğer işleri yapmak, ve yetkileri kullanmak.

YÖNETİM KURULUNUN YEDEK ÜYELERLE TAMAMLANMASI:

MADDE: 19 — Geçerli bir neden olmaksızın yönetim kurulunun toplantısına üstüste üç kez katılmayan yönetim kurulu üyesinin üyeliği düşer ve yerine ilk yedek üye asil üye olur. Yönetim kurul üye sayısı boşalmalar sebebiyle yedeklerinde getirilmesinden sonra üye tam sayısının yarısından aşağı düşerse, genel kurul mevcut yönetim kurulu veya denetleme kurulu tarafından bir ay içinde toplantıya çağrılır.

DENETLEME KURULU TEŞKİLİ VE GÖREVLERİ:

MADDE: 20 — Denetleme kurulu üç asil, üç yedek üyeden oluşur. Disiplin kurulu ve yönetim kurulunun çalışmalarını denetler ve sonuçları bir rapor halinde genel kurula sunar.

DİSİPLİN KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ:

MADDE: 21 — Disiplin kurulu üç asil, üç yedek üyeden oluşur. Üyelikten çıkarma disiplin kurulunun tavsiyesi ile yönetim kurulunundur. Ancak çıkarmadan önce üyenin savunması dikkate alınır.

DERNEĞİN GELİRLERİ:

MADDE: 22 — Derneğin gelir kaynakları şunlardır.

a — Üye aidatı

b — Dernekçe tertiplenen, eğlence, konser, konferans gibi faaliyetlerden elde edilen gelirler.

c — Dernekçe tertiplenen piyango gelirleri.

d — Dernek memalikinden elde edilen gelirler.

e — Bağış ve yardımlar.

Po: 531 (Devam Edecek)

GEÇMİŞTE BUGÜN — 30 MAYIS

İşçilerin istekleri

'Türkiye İşçi Haklarını Koruma Cemiyeti dün Büyük Millet Meclisi üyelerine ve hükümete «Türkiye İşçi Sınıfının» istekleri başlıklı bir liste göndermiştir...

(30 Mayıs 1950, AKŞAM)

FRANSA'DA KOMÜNİSTLERE POLİS MÜDAHALE ETTİ

Fransa'da Amerikalı Mesullerin gelişini protesto eden komünist nümayişçilere polis müdahale etti...

Fransız Komünist Partisi mebusu Duclos tevkif edildi...

(30 Mayıs 1952, AKŞAM)

NAZİ KONGRESİ

Göbels «Almanya her ne pahasına olursa olsun hayati haklarını elde etmeli. Almanya'nın keskin kılıcı bizim müdafiimizdir» diyor. (30 Mayıs 1938, AKŞAM)

SOLCULARA KARŞI YENİ TEDBİRLER

Devrimcilik, Sendikacılık, yeni sanat, ileri fikir adları altında maskelenen solcu ajanlara karşı yeni bir mücadele başlıyor. İktidar sözcüsü Zafer Gazetesi bugün neşrettiği baş makalede büyük bir münevver efkârın ve hükümetin bu işle mücadele etmek için çalıştığını ve müsbet neticelerin sabit olacağı günlerden uzak bulunulmadığını yazmaktadır.

(30 Mayıs 1955, AKŞAM)

BAŞVEKİL AMERİKA'YA HAREKET ETTİ

Başvekil Adnan Menderes ve beraberindeki heyet bu sabah Amerika'ya yapılacak ziyaret için Washington'a hareket etmişlerdir. Menderes'in Washington'da yapacağı görüşmeler hakkında Amerikan çevrelerinin mutalaası «iktisadi ve mali meselelerden başka hür dünya güvenliğini takviye çerçevesi dahilinde Türkiye ile Amerika'nın kendi güvenliklerini geliştirmek yolunda sarfedecekleri gayretlerin de ele alınacağı» sanılıyor.

(30 Mayıs 1954, AKŞAM)

ORHAN EYÜBOĞLU İZMİR'E GİDİYOR

İzmir Belediye Reisliği İstanbul Vilayetine başvurarak İzmir'in trafik işlerini düzene koymak üzere Trafik Müdürü Orhan Eyüboğlu'nun birkaç günlüğüne şehirlerine gönderilmesini istemiştir. Eyüboğlu İzmir'de üç gün kalarak şehrin trafik planı üzerinde incelemelerde bulunacaktır.

(30 Mayıs 1955, AKŞAM)

SORUNLAR - GÖRÜŞLER

1. Kongre İGD'nin onurudur

Adnan SEL
İGD MYK üyesi

İyi ile kötünün, ileri ile gerinin, yeni ile eskinin savaşımı ülkemizde giderek sertleşiyor. Yeniden ve ilerlemeden yana güçler savaşlarında artık daha ileri mevzilerde döğüşüyorlar. İşbirlikçi tekelci burjuvazinin erkine güçlü darbeler vuran bu savaşları işçi sınıfı hareketi örgütlüyor. Toplumun, tekeller dışındaki, çeşitli kesimlerinin ayrı ayrı kanallar da sürdürdükleri bu savaşlar işçi sınıfımızın sel yatağında buluşuyor. İşçi sınıfımızın örgütlü güçlerinin savaşta sağladığı birlik, ileri demokratik devrim savaşımını daha güçlü ve etkili kılıyor. İşçi sınıfının savaş yolunda giden kanallardan biri, günümüzde eskisine göre daha gür bir şekilde akıyor. Ve giderek bu akıntıyı önlemek, burjuvazi için güçleşiyor. Bu kanaldan inançla, özveriyle yürüyenler ilerici gnçlerdir, devrimci gençlerdir. Tüm gençlik heyecanları yaratıcı zekaları, dinamizmleriyle bu savaş yolunda daha güçlü ve yığınsal bir şekilde yerlerini almak için çalışıyorlar, çalışacaklar. DGM direnişlerinde,

1 Mayıs'larda, 16 Mart'larda, 20 Mart Faşizme İhtar Eylemlerinde, okullardaki faşist işgalleri ölümler pahasına kırma eylemlerinde, işsizliğe karşı örgütledikleri eylemlerde, bu güçlerini ve kararlılıklarını açıkça göster diler. Daha da gösterecekler.

İlerici gençleri bu savaşlarında güçlü kılan önemli bir silahları var bugün: İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ. Emperyalistlere, yerli işbirlikçilerine, faşistlere, Maoculara karşı savaşımları yöneten koordine eden, plânlayan, bu savaşları işçi sınıfının savaş yoluna akıtan güçlü bir silah bu. İşçi sınıfı hareketine inanan, gençlik hareketinin anti-emperyalist devrimci geleneklerine sahip çıkan örgütümüz İGD, 2,5 yıllık örgütlü savaşım tarihinde gücünü, saygınlığını, dosta, düşmana gösterdi.

Ve bu savaşımımızda ödün vermedik. 30'a yakın üyemiz şehit düştü, 100'lercesi yaralandı. Şubelerimiz kapandı. Üyelerimiz tutuklu. Ama dipdiri, savaşkan ve kararlı bir İGD, yine tekellerin, NATO'cuların, savaş kışkırtıcılarının, faşistlerin, maocuların karşısında.

Ve örgütümüz İGD, savaşımlarında, etki alanını genişletmek, onbinlerce genci savaşsız ve sömürüsüz bir dünya savaşına katmanın zorunluluğuyla «DAHA GÜÇLÜ, DAHA YIĞINSAL İGD İÇİN İLERİ» belgisini attı. Böylesi derin ve anlamlı belgiyle, her türlü engellemelere, baskılara karşın örgütümüz 1. Büyük Kongresini topladı.

İGD olarak, bu belginin maddi bir güç haline dönüşmesinde, kongremizin bir gençlik forumuna dönüştürülmesinin önemli etkileri olacağının bilincindeydik. 16 Mart'lardan, 1 Mayıs'lardan bilenerek, çelikleşerek geçen örgütümüzün savaşkan üyeleri, Edirne'den, Kars'tan, Samandağ'dan, Ordu'dan, 1. Büyük Kongre için İstanbul'a aktılar. 1. Büyük Kongre, gençliğin ulusal ve uluslararası dirimsel sorunlarının canlı bir şekilde tartışıldığı, devrimci coşkunun en görkemli görünümlerinin somutlandığı bir forum oldu. Üç gün boyunca, savaşkan delegelerimiz, büyük bir disiplin içinde ve coşkularının derecesini azaltmadan, aksine giderek yükselterek bu tarihsel forumu sürdürdüler. Bu forumumuz'da;

Ulusal baskıya ve ayrımcılığa karşı direnen, eşitlen ulus gençlerinin İGD'deki militanca yer aldıkları kanıtlandı.

Gençliğin faşizme ve emperyalizme karşı eylem birliğinin gerçekleştirilmesinin gerekliliği konusunda somut, ısrarlı önerileri gerçekçi bir şekilde dile getirildi;

Örgütümüze ve ilerici gençlik hareketine, işçi sınıfımının örgütlü güçlerinin ve tüm ulusal demokratik güçlerin sahip çıktığı bir kez daha belirlendi.

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu Temsilcilerinin, Polonya, Danimarka, Fransız, Yunan, Alman gençliğinin temsilcilerinin kongremize katılmasıyla ve Uruguay, SSCB, İran, Macaristan ve onlarca ilerici ve komünist gençlik örgütlerinden gelen mesajlarla, bir kez daha ve açıkça, İGD'nin dünya demokratik gençlik hareketinin kopmaz bir parçası, örgütlü, saygın, savaşkan bir üyesi olduğu kanıtlandı.

Demokrasi ve ilerleme savaşımının öncüsü işçi sınıfımızın politik örgütüne konan

(Devamı 7. Sayfada)

TELEVİZYON

19.30 PİNOKYO
(Uçmak istiyorum)
Pepo adlı karga yavrusuna yardım eden pinokyo bunun karşılığı kendisine uçma öğretmesini ister.

20.00 BİR KONU BİR KONUK
(Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem ile söyleşi)
Eski büyükelçilerimizden ve Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem ile Jülide Gülizar'ın kısa bir söyleşisi ekrana geliyor. Dikerdem bu programda «Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansı» ile ilgili düşüncelerini ve Helsinki Konferansından sonraki politik durum konusunda açıklamalar yapacak.

20.30 HABERLER

21.05 BEŞ DAKİKA
Bu kısa program içinde köylerde kurs açma yolları anlatılıp gerekenlerin yapılması öneriliyor. Bu konu ile ilgili açıklamaları bir köy muhtarı yapıyor.

21.10 YÜZYILIN OYUNU
(Ter tüccarları)
BBC yapımı dizide antrenörlerin yaşamları ve çalışmaları ekrana geliyor.

21.35 MÜZİK STÜDYOSU
(Metin Ersoy)
Erol Pekcan, Tuna Ötenel, Kudret Öztoprak ve Pepe Kurtiz'in eşlik edeceği Metin Ersoy bu programda şu şarkıları söyleyecek: Galipso Podbori, Banana Boat Song, İsland İn The Sand, Matilda, Sainst Go Marcining, Bu Gemide Ah Bende Olsaydım, Mahsun Kraliçe.

22.00 TELEVİZYON OYUNU
(Bir idamlığın son anıları)
Müziğini Fikret Kızılok'un yaptığı, Yavuz Özkan'ın yazdığı Bekleyiş adlı oyun ekrana geliyor. Oyunda Fikret Hakan, Candan Aliye Uzunatağan ve Hakan Tanfar rol alıyor.

23.00 GÜNE BAKIŞ

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT I

05.00 Açılış
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
09.02 Türküler Demeti
10.01 Arkası Yarın
11.20 Türküler Geçidi
13.15 Oyun Havaları
15.01 Sizlerle Birlikte
16.45 Batı Müziği
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
21.30 Müzik Magazin
23.00 Haberler
01.00 Kapanış

TRT II

07.00 Açılış
07.30 Barok Müzik
08.00 Sabah İçin
10.30 Çeşitli Sololar
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Şan Soloları
12.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.00 Çağdaş Bestecilerimiz
18.00 Müzikte Çağlar
22.00 Solodan Orkestraya
01.00 Kapanış

TRT III

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.30 Verimlilik
11.40 Türküler Geçidi
12.20 Sağlığımız
13.00 Haberler
14.35 Konser Saati
15.00 Batı Müziği
16.20 Arkası Yarın
17.00 Ses Ustaları
19.00 Haberler
20.30 Olayların İçinden
21.15 Sanat Dergisi
23.30 Haberler
23.55 Kapanış

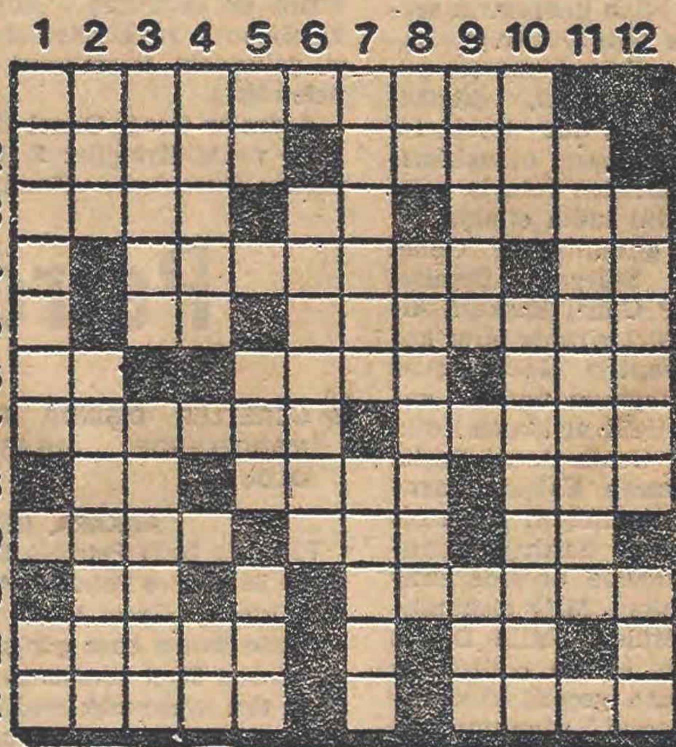
BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1 — Üretimi elinde bulunduran, emeğiyle geçinen sınıf. 2 — Geçtiğimiz günlerde kaybettiğimiz, ünlü bir şairimizin soyadı. • Çocukları korkutmak için kullanılan bir kelime. 3 — TERSİ, İdealizmin öncüsü düşünür. • Namus • Türk musikisinde bir makam. 4 — Üstüne alma üstlenmek • Kuzu sesi. 5 — Ekmek yapılan madde • İğdiş etmek. 6 — Bir hayvan — TERSİ, bir erkek adı • Dünya. 7 — TERSİ, yırtıcı bir hayvan, TERSİ, gelişmemiş. 8 — Bir sıra • Sporda sonuçları bilene para veren oyun • Bitkinin bölümü. 9 — 12 Mart dönemi başbakanlarından birinin adı • TERSİ, hızlı giden askeri uçak • TERSİ, su. 10 — TERSİ, İskambilde biri • Saat sesi. 11 — Damat • Bir uzunluk. 12 — Argoda «dört topla, şık» anlamında kelime • Eşek yavrusu

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Ülke yönetimini elinde bulunduran mekanizma • TERSİ, gümüşün simgesi. 2 — Şöhret • Oranlı, çekim (Arapça). 3 — TERSİ, hicap • İyileştirme yöntemi. 4 — Barınak • İlave. 5 — Besin maddesi • Pahalı deniz motoru • TERSİ, işleme. 6 — Kafa ve birçok kolları olan deniz yaratığı. 7 — Doğu Anadolu'da bir dağ • Silahın bir bölümü. 8 — TERSİ, bir soru eki • İkrar yolları ile uğraşan bilim dalı. 9 — Hatır, gönül tanımadan konuşmak • Bir çeşit ekmek. 10 — TERSİ, üzücü, kırıcı • Bir alacı olan. 11 — Bir şeyin yapılmaması, o işle meşgul olan kişiye söylenen. 12 — Yalanlama • TERSİ, su yolu.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

1 — Florakis - Aka. 2 — Etken - Dr. - Cik. 3 — Arnavut. 4 — reloD - Ak - Zam. 5 — Brifing - Tepe. 6 — La - Av - Al. 7 — Cet - Leş - alE. 8 — Üt - Bravo. 9 — Asena - mirE. 10 — Ok - Lan - amtaS. 11 — Karaltı - Si. 12 — eruşA - Muz - TL.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Feurbach - okE. 2 — Lt. - Ar - Akar. 3 — Okaliptüs - rU. 4 — Re - Of - Telaş. 5 — Anadil - nalA. 6 — Nalbant. 7 — İdnaG - Er - ıM. 8 — araK - Aşama. 9 — TV - Vim. 10 — Acuze - Aort. 11 — Kitap al - East. 12 — Ak - Melen - Sil.

Sovyetler'in Nötron'la ilgili önerisini Polonya Birleşik Işçi Partisi ve Avusturya KP destekliyor

VİYANA, (ANKA)

Polonya Birleşik İşçiler Partisi ile Avusturya Komünist Partisi arasında bir süreden beri devam eden görüşmeler sona ermiş, yayınlanan ortak bildiride Nötron Bombasının yapımına, depolanmasına ve kullanılmasına karşı çıkılması istenmiştir.

Avusturya'yı ziyaret eden Polonya Birleşik İşçiler Partisi Merkez Komitesi Sekreteri **Jery Lukaszewic** ve beraberindeki heyet ile Avusturya Komünist Partisi yetkilileri arasında yapılan görüşmelerin olumlu bir hava içinde geçtiği bildirilmiştir.

Yayınlanan ortak bildiride, Sovyetler Birliği tarafından Nötron Bombası ile ilgili uluslararası bir konferans toplanması önerisinin de desteklendiği bildirilmiştir.

Ekonomik işbirliği görüşmeleri Moskova'da başlıyor

BRÜKSEL, (ANKA)

Avrupa Ekonomik Topluluğu ile Sosyalist Ülkeler Ekonomik İşbirliği Örgütü arasındaki ilk resmi görüşmelerin önümüzdeki hafta Moskova'da başlayacağı açıklanmıştır.

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun Brüksel'deki merkezinden yapılan açıklamada, Komisyon Başkanı **Wilhelm Haferkamp'ın** Sovyetler Birliği'nin başkenti Moskova'da Ekonomik İşbirliği Örgütü Genel Sekreteri **Nikolai Fadeyev'le** bir görüşme yapacağı belirtilmiştir.

kısa haberler

ROMA

İtalya'da neo-faşist parti milletvekillerinden Edoardo Formisano tutuklanmıştır. Faşist milletvekilinin arabasında çok sayıda silah ve cephanenin bulunduğu açıklanmıştır.

BONN

Federal Almanya'da tren biletlerine zam yapılmıştır. Tren biletlerine yapılan yüzde 5'lik zammın özellikle çok çocuklu ailelere zarar vereceği, 15 kilometrelik bir yol için aylık karnelerin 55 marka çıktığı haber verilmiştir.

VARŞOVA

Polonya'da Pazar günü uygulanan «Parti Eylemi Günü»nün büyük bir başarıyla geçtiği, milyonlarca Polonyalı emekçinin caddeleri düzenlemek, yolları süslemek ve üretimi artırmak eylemine katıldıkları, Polonya Birleşik İşçi Partisi Genel Sekreteri Gierek'in de bütün gün emekçilerle birlikte çalıştığı bildirilmiştir.

DRESDEN

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde yeni evlenen çiftlere devletin verdiği kredilerin artırıldığı bildirilmiştir. 1978 yılının ilk üç ayında, yeni evlenen Demokratik Alman Cumhuriyeti vatandaşlarına verilen kredilerin tutarının 4 milyon markı geçtiği açıklanmıştır.

WASHİNGTON

Bikini Adası'nda radyoaktivite bulunduğu için bu adada yaşayan insanların başka bir yere aktarılması işinin aksadığı bildirilmektedir. Bikini halkının yerleştirilmesi düşünülen Eneu Adasında da radyoaktivite tesbit edilmesi üzerine, en geç 90 gün içinde Bikini'den ayrılması gereken halkın nereye yerleştirileceği konusunda Carter yönetimi henüz bir karar vermemiştir. Bikini halkının, belirlenen standartlardan iki kat daha fazla radyoaktivite aldığı, bu nedenle de bütün ömürleri boyunca tıbbi kontrolden geçmelerinin gerektiği bildirilmektedir. Bilindiği gibi ABD, 1946-1968 yılları arasında Bikini Adasında 23 nükleer deneme yapmıştı.

VİYANA

Viyana'da sürdürülen Orta Avrupa'da silah ve kuvvet indirimi görüşmelerinde, NATO ittifakının olumsuz tavrını sürdürdüğü ve görüşmelerde tek yanlı yarar sağlamaya çalıştığı bildirilmiştir.

WASHİNGTON

ABD Hükümetinin doların düşmesini kontrol etmek için geçtiğimiz salı gününden bu yana altın satın aldığı bildirilmiştir. Bilindiği gibi ABD Hükümeti, Amerikan mallarının dünya piyasalarında üstünlüğünü sağlamak için doları bilerek düşürmektedir. Bu düşüşün kimi zaman hükümetin kontrolünün dışına çıkması, ABD'yi altın satın almaya zorlamaktadır.

CIA'nın Saygon rejiminin 1971 seçimlerini etkilemek istediği açıklandı

★ MUHALEFET LİDERİNE TEKLİF EDİLEN 3 MİLYON DOLARIN, GERİ ÇEVRİLDİĞİ BİLDİRİLİYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerikan Merkezi Haber Alma Örgütü CIA'nın 1971 yılında Vietnam'ın güneyinde yapılan başkanlık seçimlerini etkilemek amacıyla muhalefet liderlerinin seçim kampanyasını finanse etmek istediği ortaya çıkarılmıştır.

Washington Post adlı Amerikan gazetesinde yayınlanan bir CIA raporundan öğrenildiğine göre, 1971 yılında devlet başkanlığına adaylığını koyan General Minh'in başkan seçilmesi için ABD Büyükelçisi Ellsworth Bunker, 3 milyon dolar teklif etmiştir. General Minh' in bu teklifi geri çevirdiği ve seçimlere katılmadığı saptanmıştır.

Daha önce İtalya ile ilgili olarak eski CIA Başkanı Colby'nin açıklamalarında «Vietnam'da hata yaptık» sözlerine değinen gözlemciler, CIA girişimlerinin her zaman meyva vermediğini ve kimi zaman da hüsranla sonuçlandığını kaydetmişlerdir.

Zaire'deki Muçaça demiryolu, Mobutucuların elinden alındı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zaire'deki önemli bir demiryolu kavşağı olduğu bildirilen Muçaça'nın, Mobutu birliklerinin elinden Katanga'lı bağımsızlık savaşçılarının eline geçtiği bildirilmektedir. Şaba Bölgesindeki madenlere gönderilen malların bu demiryolu kavşağından geçerek Şaba'ya ulaştırıldığı belirtilmektedir.

Bu arada, bir açıklama yapan Kongo Ulusal Kurtuluş Hareketi, Zaire'ye yapılan müdahaleleri eleştirmiş ve Vietnam'a yapılan saldırının bir benzerinin de Afrika'nın merkezinde yürütülmekte olduğunu belirtmiştir.

Şaba'daki hareketi bastırmak üzere, Paris'te yapılan açıklamalara tersine, Zaire'ye Fransız birliklerinin sevkedildiği ve bunların ABD savaş gemilerince taşındığı bildirilmektedir.

İngiltere'de sağcılar işçi haklarını gaspetmeye hazırlanıyor

LONDRA (A.A.)

İngiltere'de bu yıl sonunda yapılacak genel seçimlerde iktidara gelmeye hazırlanan «Muhafazakâr Parti» gizlice yayınlanan ve içeriği «Economist» Dergisi tarafından açıklanan «Beyaz Kitap»ta, daha önce devletleştirilmiş bazı kuruluşların yeniden özel sektöre verileceğini açıklamış, işçilerin ücret isteklerine karşı sert bir yöntem izleneceğini ortaya koymuştur.

İsrail, Güney Lübnan'da terör estiriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Lübnan'daki İsrail işgal makamlarının Lübnan halkı üzerinde terör uyguladığı bildirilmektedir. İsrail askerlerinin hergün Lübnanlıların evlerinde arama-tarama yaptıkları haber verilmektedir. Bu arada, bir Lübnan köyünde, İsrail askerleri ile halk arasında bir çatışma çıkmış ve ardından da İsrail komutanlığı, köyün topa tutulması emrini vermiştir. İsraillilerin, ayrıca, işgal bölgelerindeki Lübnan halkını topraklarından kovduğu ve evlerini yıkıp yıktıkları bildirilmektedir.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Çin'in gerici politikası

Siyasal yumuşama evrensel plandaki askeri yumuşama, yani silahsızlanma çabalarıyla desteklenirken, Asya kıtasının bir ucu gerici dış politika uygulamasının merkezi olarak varlığını sürdürüyor. Etkinliğini artırıyor. İlişkilerini genişletiyor. Geleceğe yönelik uzun dönemli stratejik hesaplarını birbiri ardısıra yaşama sokmaya çalışıyor.

Bu açık ve tartışmasız merkez, Çin.

Çinli yöneticilerin uluslararası planda izlediği gerici ve emperyalizmle dayanışma halindeki politikadan, tehlikeli eğitim ve yönelişlerinden son örneği, Brzezinski'nin Pekin ziyareti ortaya koydu. ABD Başkanının Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezinski'nin gezisi çok amaçlı kuşkusuz. Ama, ana amaç, Çin'i Batı'nın saldırgan, kışkırtıcı ve baskıya yönelik tasarılarına, çabalarına ortak etmek. Pekin yöneticileri de zaten bunu istiyor. Zaten, izledikleri siyaset bu yönde.

Gerçekten şu son yılların tablosuna göz atıldığı zaman görülür ki, nerede bir ulusal bağımsızlık savaşı varsa, nerede faşizme karşı dış savaşım veriliyorsa, ve nerede emperyalist, yeni-sömürgeci boyunduruğun kırılması uğruna yoğun çabalar harcanıyorsa, orada Çin ezilen halkların karşısında yer almakta, Angola, Şili, Etiyopya ve son olarak Zaire (Şaba ayaklanması-Kukc) örneklerinde olduğu gibi.

Brzezinski'nin siyasal görevi, başkan yardımcısı Mondale'in açtığı zeminde biraz daha ileri gitmek biçiminde özetlenebilir. Böyle bir görev, Pekin'i, ağırlık ekseni almakla birlikte iki bileşene sahip görünüyor.

Biri, Asya'da Çin-ABD-Japon işbirliği üçgeninin askeri boyutunu gerçekleştirmek. Öbürü, Asya dışındaki eylemlerin planlanması ve somut uygulamalardan birtakım örneklerin yaşama geçirilmesi.

Asya'da sosyalist ülkelerin kuşatılması ve sosyalizme ulaşacak kurtuluş savaşımlarının başarısının önlenmesi için, ABD- Japon askeri anlaşması Çin-Japon askeri paktıyla bütünlenmesi gerekmekte. Bu zorunluluğu Başkan Carter açıkca dile getirmişti. Daha sonra ABD Dışişleri Bakanı da Çin-Japon askeri yakınlaşmasını destekleyeceklerini belirtti. Kaldı ki, Pekin'den sonra Brzezinski'nin Tokyo'ya uğraması, zaten tek başına yeterli bir anlam taşıyor.

Pekin'in Asya'da yumuşamayı yaymak yerine gerginliği artırıcı bir rol üstlenmesi, yalnız bu kıtanın sınırlarıyla sınırlı değil. Örneğin, Brzezinski'nin görevi içinde bulunan Hint Okyanusu jandarmalığı da bir başka gerici plan. Daha somut bir deyişle, Hint Okyanusunun doğusunda ve batısında yer alan iki ülke, Çin ve Suudi Arabistan, ABD'nin birleştirici şemsiyesi altında yeni bir kutsal ittifaka doğru gidiyor. Yirminci yüzyılın gerici üçlü kutsal ittifakının amacı, Amerikan gazeteleri The Washington Post'a bakılırsa, Afrika'yı baskı ve denetim altında tutmak. Böylece NATO'yu, CENTO'nun boşluğunu dolduracak etkin ve güçlü bir saldırganlık anlaşmasıyla desteklemek.

Gerçi, Çin'in öteden beri ABD ve NATO ile uluslararası planda işbirliği isteği bilinmekte. Ama, şimdi bu istek, Pekin'in silahlanma çabalarıyla da birleşmiş, somutlaşmış ve zenginleşmiş görünüyor. Çin, bir süredir Batı ile askeri alanda, planlı, çokyönlü ve sürekli işbirliği girişimleri sürdürmekte. Çin tarihinde ilk kez, Fransız savaş donanmasından birtakım gemiler Çin limanlarını ziyaret etti. Gene, kısa bir süre önce, İngiliz Genelkurmay Başkanı Pekin'in konuğu oldu. Orada, «İngiltere ile Çin'in ortak düşmanı Sovyetler Birliğidir» gibi açık ve kışkırtıcı bir dil kullanabildi.

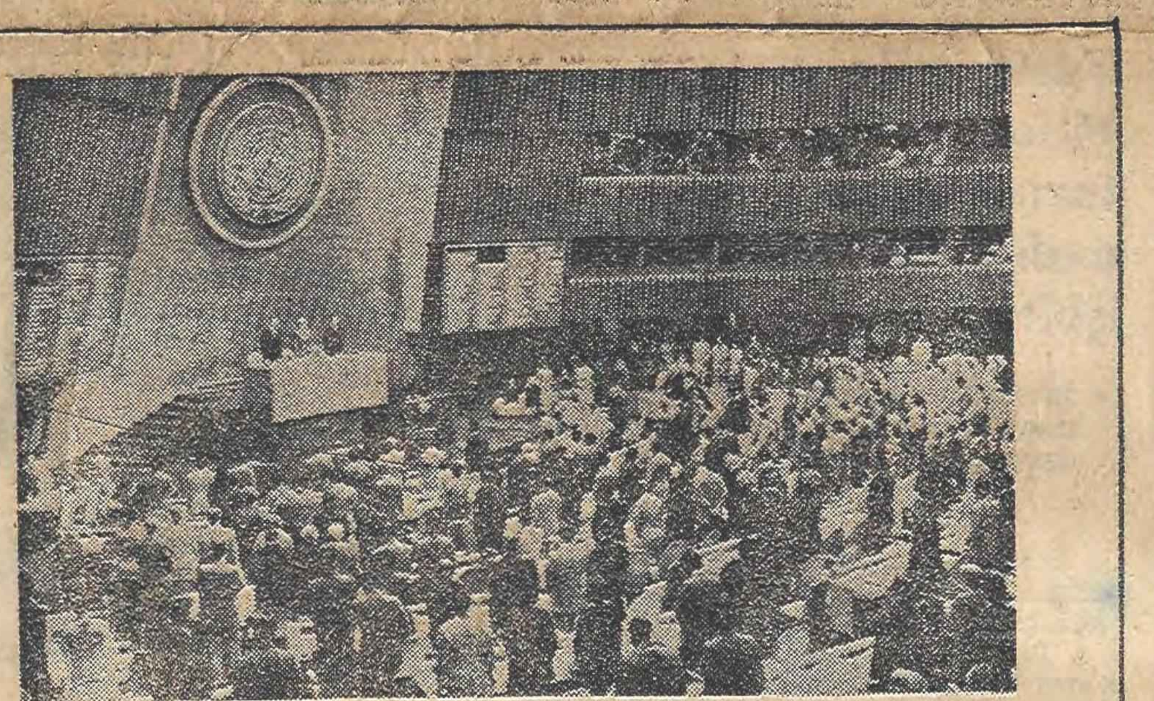
Bu politikaya paralel olarak Çin Komünist Partisi askeri komisyonu da, mayıs ortalarında, «ordunun geliştirilmesi ve savaşa hazır olması için eğitimin hızlandırılması»nı istedi. Ülkede zorunlu askerlik süresinin uzatılması kararını aldı. Ayrıca, askeri komisyonun benimsediği çizgi ile Pekin görüşmeleri, sırasında Çinli yöneticilerin yumuşama politikasına karşı çıkmaları arasında açık bir uyum var. Pekin yönetiminin Brzezinski'den, BM'de silahsızlanma görüşmelerinin yapıldığı bir sırada, «barış politikası yutturmacasına ABD'nin kanmamasını istemesi» de kendi başına anlamlı bir tavır. Aynı zamanda, gerici politikanın bir başka açık örneği

Öte yandan, Çin'in AET'ye bakış açısı bile askeri nitelik taşıyor. Gerçekten Pekin yönetimi, AET ile ticaret anlaşması imzalayan sosyalist bloktan ilk ülke. Ama asıl amacı, «NATO silah depolarına girebilmek, nükleer ve elektronik teknolojiye doğru ilk adımları atmak.» Çin'in Federal Alman, İngiliz ve Fransız savaş sanayileri ile bu ileri ilişkileri, nötron bombasının ertelenmesi kararına karşı çıkması sırasında da kendini gösterdi. Silahlanma yarışında çılgınca ve bağnaz bir rol benimseyen Pekin yönetimi, Batı'nın teknolojisi ile Nötron bombası imal etme isteğini bile açığa vurmaktan çekinmedi.

Çin'in gerici dış politikası, yalnız Asya'daki kışkırtıcı ve yayılmacı tavrıyla değil, genel uluslararası planda yumuşamanın ve barışın düşmanı olarak da her geçen gün bir kat daha belirginleşiyor, somutluk kazanıyor.

BM Silahsızlanma Toplantısı'na Sovyetlerin silahsızlanma önerilerini sunan Gromiko:

"Silâhlanma yarışının durdurulması en önemli ve ertelenemez bir görevdir,,

BM Silahsızlanma Toplantısı'nın 23 Mayıs 1978'deki açılış töreni.

Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Özel Genel Kurulu'nda konuşan Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, Sovyetler Birliği'nin silahsızlanma konusundaki program önerisini sundu. Aşağıda, bu konuşmanın bir özetini sunuyoruz.

★ «YUMUŞAMA VE SİLAHSIZLANMA POLİTİKASININ KARŞISINDA AKILCI BİR ALTERNATİF YOKTUR.»

★ «BİZ ASKERİ ÜSTÜNLÜK ELDE ETMEK AMACI GÜTMÜYORUZ. ÜLKEMİZİN SAVAŞ YOLU İLE ÇÖZMEK İSTEDİĞİ HİÇ BİR SORUNU YOKTUR.»

★ «NÜKLEER VE DİGER TOPLU KIRIM SİLAHLARI YASAKLANMALI, BM GÜVENLİK KONSEYİ DAİMİ ÜYESİ ÜLKELER VE ONLARIN ASKERİ MÜTTEFİKLERİ SİLAHLARINI VE ORDULARINI ARTIRMAMALIDIRLAR.»

★ «NÜKLEER SİLAHA SAHİP OLMAYAN ÜLKELERİN TOPRAKLARINA BU SİLAH YERLEŞTİRİLMEMELİDİR.»

«Silahsızlanma, uluslararası politikada en önemli ve güncel bir sorundur.

Şimdiki toplantı, silahlanma yarışının durdurulacağını ve silahsızlanmanın gerçekleştirileceği zamanı yaklaştırırsa, barışsever halkların ve devletlerin ona bağladıkları umutları haklı çıkarır.

YOL AYRIMINDA BULUNUYORUZ

«SBKP MK Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev'in şu sözlerini hatırlatmak isterim: Devletlerarası ilişkiler şimdi bir yol ayrımında bulunmaktadır. Ya güvenliğin ve işbirliğinin artırılmasına ya da karşılıklı şüphelerin artmasına ve silahların yığılmasına götüren yollardır bunlar.

Yumuşama, barış yolunu seçmek olanağını vermektedir. Bu olanağı kaçırmak bir cinayet olurdu. Dünyayı sarmış olan silahlanma yarışına son verilmesi, şimdi en önemli ve ertelenemez bir görevdir.»

DÜNYADAKİ POLİTİK HAVA SİLAHSIZLANMA İÇİN ELVERİŞLİDİR.

«Dünyada ortaya çıkan politik hava, silahların sınırlandırılması yolunda ciddi çabalar harcanmasına elverişlidir. Bu politik hava, değişmelere ve sallantılara karşın, birkaç yıldır yumuşamanın üstün gelmesi ile karakterize olmuştur.

«Leonid Brejnev'in geçenlerde Federal Almanya yöneticileri ile yaptığı görüşmeler, bütün bu süreçler için güçlü bir içtepi olmaktadır. Ortaya çıkan elverişli koşullardan yüzde yüz yararlanmak gerekir. Politik yumuşama, askeri yumuşama ile kaynaşmış olmalıdır. Yumuşama politikasına karşı akılcı bir alternatifin bulunmadığı kabul edilirse -ki zaten durum böyledir- silahsızlanmanın da akılci bir alternatifinin bulunmadığı doğru olduğu görülür.»

SİLAHSIZLANMA ANLAŞMALARI TARAFLARIN ULUSAL GÜVENLİĞİNİ GÖZETMELİDİR.

«Eğer diğer ülkeler silahsızlanmaya hazır olurlarsa, biz de bu konuda elimizden geleni yapacağız. Biz askeri üstünlük elde etmek amacını gütmüyoruz. Ülkemizin, savaş yolu ile çözümlemek istediği hiç bir sorun yoktur. Gerek devletimizin güvenliğini, gerekse de uluslararası barışı, silahlanma yarışını bir bütün olarak durdurmak ve silahsızlanma konusunda anlaşmaya varan bütün tarafların çıkarlarını aynı derecede gözönüne alan dürüst anlaşmalar yapmak yolu ile sağlamayı düşünüyoruz.»

BÜYÜK ASKERİ GÜÇLER SİLAHLARINI VE ORDULARINI ARTIRMAMALIDIR.

«Büyük silah gücüne sahip olan ülkelerin, silahlarını nitel ve nicel olarak geliştirmelerini ve silahlı kuvvetler mevcutlarını artırmalarını durdurmak sorununu ortaya koymak zamanı artık gelmiştir. Sovyetler Birliği, her çeşit nükleer silahların yapımının durdurulmasını ve diğer her çeşit toplu kırım silahlarının yapımının durdurulup yasaklanmasını önermektedir.

«Sovyetler Birliği, yıkıcı gücü büyük olan klasik silahların geliştirilmesinin durdurulmasından, BM Güvenlik Konseyinin daimi üyeleri olan ülkelerin ve bunların askeri müttefiklerinin, silahlı kuvvetler mevcutlarını ve klasik silah stoklarını artırmalarından vazgeçmelerinden yanadır.

«Bu önlemlerin uygulanması sonucunda, devletler arasındaki güç oranı değişmeyecek, hiç kimse bundan zarar görmeyecek ve barış davası büyük bir yarar görecektir.»

NÜKLEER SİLAHLAR YASAKLANMALI VE STOKLAR ERİTİLMELİDİR.

«İşi pratik yola koymaya çalışan Sovyetler Birliği, her çeşit nükleer silahın yapımının durdurularak varolan silah stoklarını yavaş yavaş azaltmak ve sonunda tamamen ortadan kaldırmak konusunda görüşmelere başlamayı önermektedir.

«Nükleer silahların yayılmasını önleme çalışmalarının yararına olarak, nükleer silahların yerleştirildiği sahaların sınırlandırılması çağrısında bulunuyoruz. Sovyetler Birliği, nükleer silahı olmayan ülkelerin topraklarına bu silahın yerleştirilmemesi sorununu, tartışmak üzere BM toplantısına sunuyor.»

GEÇ KALINMADAN NÖTRON BOMBASI YASAKLANMALIDIR

«Sovyetler Birliği, Nötron Bombasının tamamen yasaklanmasından yanadır. Ama bu, bize meydan okunmasına karşı gerekli cevabı veremediğimizden değildir. Önce atom bombasının sonra da termonükleer bombanın yapım tarihleri bunu açıkça göstermektedir. Silahlanma yarışında yeni bir yön açılmasına ilke olarak karşıyız. Sovyetler Birliği, henüz geç olmadan Nötron Bombasının yapımından karşılıklı olarak vazgeçmeyi önermektedir.»

DÜNYA SİLAHSIZLANMA KONFERANSI ÇAĞRILMALI VE BAĞLAYICI KARARLAR ALINMALIDIR

«Atılması önerilen adımlar, silahlanma yarışının durdurulması için gereklidir ve bu adımlar, askeri detantta ve savaş tehlikesinin azaltılması yolunda bir dönemeç sağlayabilir. BM Genel Kurulu Silahsızlanma Toplantısının başarılı çalışmalarının, bütün ülkeleri gerçekten yükümlü kılacak olan etkili kararların hemen kabul edilebileceği bir forumun çağırılmasına yardım etmesi gerektir. Bu forum, Dünya Silahsızlanma Konferansı'dır.»

BAĞ-KUR 4. GENEL KURULU TOPLANDI

İşgüzar: «Çalışan herkes, sosyal güvenlik kapsamına alınacak»

★ Sosyal Güvenlik Bakanı, esnaf ve sanatkârların, ekonominin temel taşı olduğunu söyledi

★ Konuşması bazı delegeler tarafından kesilmek istenen İşgüzar, BAĞ-KUR üyelerinin konut ve tedavi sorunlarının da halledileceğini belirtti

ANKARA (İSTA)

BAĞ-KUR'un 4. Olağan Genel Kurulu dün Devlet Su İşleri toplantı salonunda başlamıştır. Genel Kurulda bir açış konuşması yapan Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, esnaf ve sanatkârların ekonominin temel taşı olduğunu belirtmiş, tüm çalışanların sosyal güvenlik kapsamına alınacağını söylemiştir.

TBMM Başkanı Cahit Karakaş, Devlet Bakanı Ali Rıza Septioğlu, Sosyal Güvenlik eski Bakanı Mahir Ablum CHP milletvekillerinden Kâzım Özeke, Öner Miski, Erol Tuncer ve İlyas Kılıç ile bazı AP milletvekilleri, SSK Genel Müdürü, İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürü ile çok sayıda delegenin katıldığı genel kurula, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu, Devlet Bakanı Hikmet Çetin, Devlet Bakanı Salih Yıldız, Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir, Köy İşleri Bakanı Ali Topuz, Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt, Adalet Bakanı Mehmet Can, Orman Bakanı Vecdi İlhan, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp ile AP Genel Başkanı Süleyman Demirel de kutlama mesajları göndermişlerdir.

İşgüzar konuşmasında BAĞ-KUR üyelerinin sağlık sorunlarının giderileceğini ve tüm üyelerin protokol imzalanarak hastaneler ve dispanserlerde tedavi olanaklarının sağlanacağını açıklamış, BAĞ-KUR'un SSK kadar güçlü olacağını söylemiştir. Başbakan Bülent Ecevit'in gezilerinin çarpıtılarak kamuoyuna aktarıldığını belirten İşgüzar, bütün engellemelere rağmen ekonominin darboğazdan kurtarılacağına inandıklarını ve bu amaçla çalıştıklarını bildirmiştir.

İşgüzar'ın sözleri bazı delegeler tarafından kesilmek istenmiş ancak bakan konuşmasını sürdürmüştür. Seyyar satıcısından, iskelede balık satan tüm çalışanlara kadar herkesin sosyal güvence altına alınacağını bildiren bakan, BAĞ-KUR içinde 500 milyon liralık bir yatırımla, bazı şirketler kurulacağını kaydederek tüm BAĞ-KUR üyelerinin konut sorunlarının da giderileceğini söylemiştir.

Hakkâri Valisi Derviş Yalım öldü

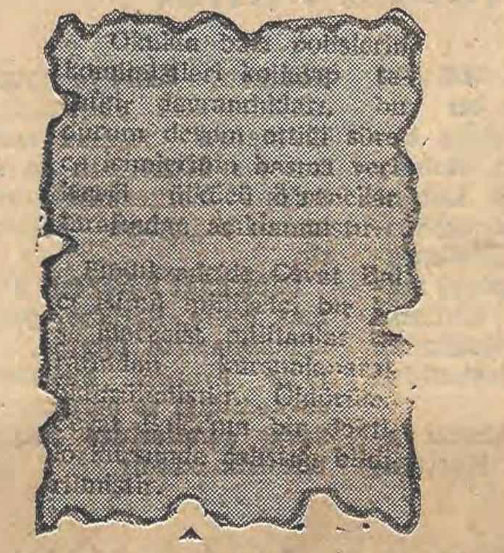
ANKARA, (ANKA)

Ankara'da düzenlenen valiler toplantısından Hakkari'ye dönerken bir trafik kazası geçiren Hakkari Valisi Derviş Yalım, tedavi edilmekte olduğu Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesinde ölmüştür.

İçişleri Bakanlığından yapılan açıklamada, Yalım'ın makam otomobiliyle görevine dönerken kaza geçirdiği, oğlunun ve şoförünün kazada öldüğü hatırlatılmıştır.

Hakkari Valisi Yalım, bugün İskenderun'da toprağa verilecektir.

Yalana, demagojiye dayalı faşist propagandaya bir örnek...

CEVAT BALCI, Türkiye ilerici gençliğinin savaşkan örgütü İlerici Gençler Derneği üyesi idi. Faşistler tarafından kahpece katledildi. Hergün Gazetesi, bunu, 27 Mayıs günü, yukarıda görüldüğü biçimde verdi. Cevat Balcı'nın milliyetçi olduğunu, marksist militanlarca kurşunlanarak öldürüldüğünü yazdı. Bu örnek, yalanla, demagojiye dayalı faşist propagandaya sadece tek bir örnektir. Bu örnek, faşizm ve gericilik güçlerinin olagelen olayları okurlarına, okur kitlesine nasıl yansıttığını, onları nasıl yanılttığını açıkça gösteriyor.

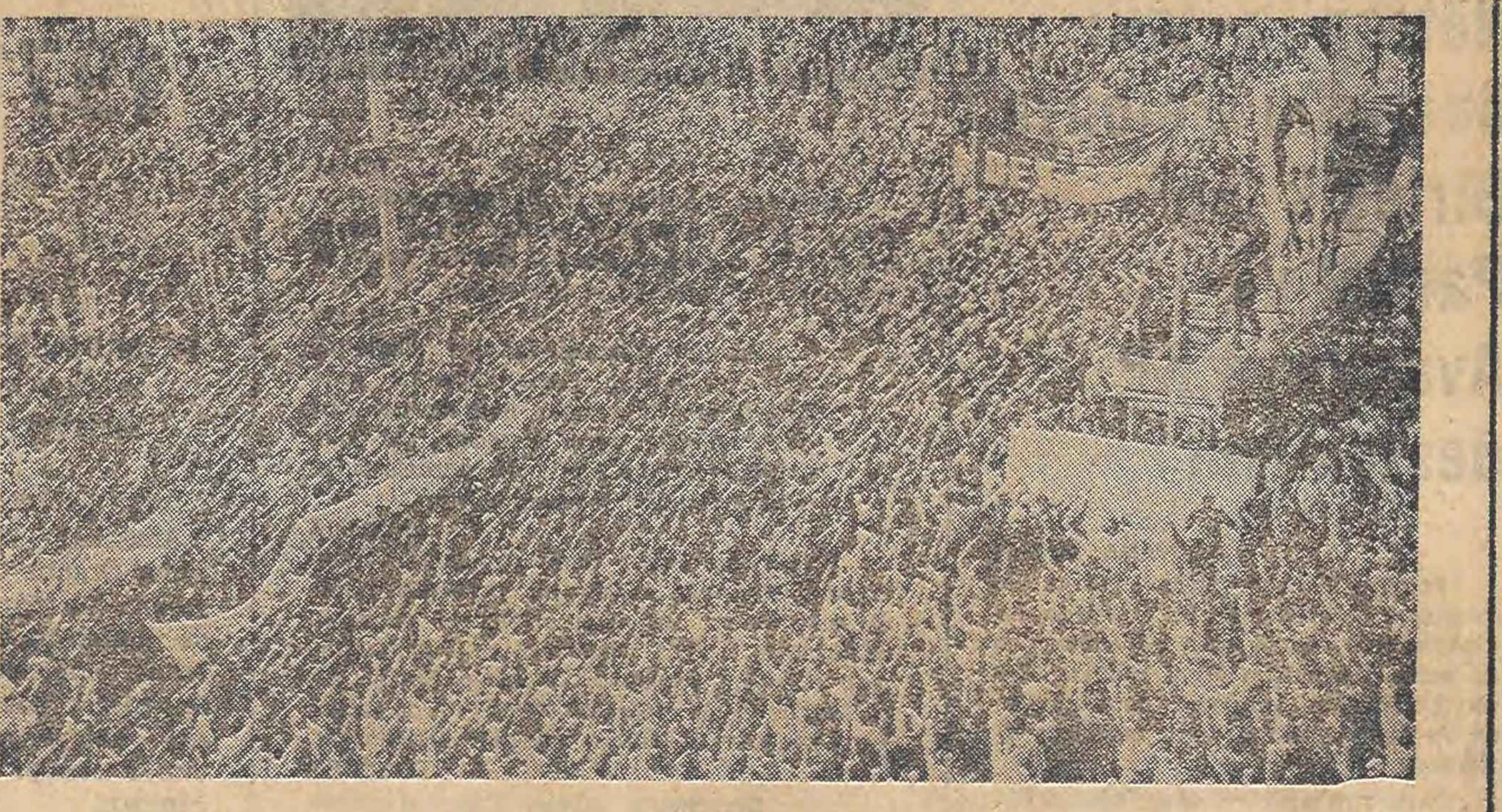
Yandaki sütunlarda 3 fotoğraf var. Bunlardan birincisi, 1 Mayıs 78 gösterisini, ikincisi AP'nin 26 Mayıs'ta İstanbul'daki mitingini, 3'ncüsü ise aynı gün ilerici demokratik örgütlerin İstanbul'un Kartal ilçesinde düzenledikleri Bağımsızlık ve Demokrasi mitingini görüntülüyor.

Demirel'ler, Türkeş'ler, bir dizi yığınsal gösterilere girişirlerken, bunların amacı konusunda ortak bir noktayı dile getirdiler. 1 Mayıs'ın içlerine kazıdığı korkuyu silmek, 1 Mayıs'ın tüm Türkiye'ye saldığı sıcak ve güvenli havayı dağıtmak, ulusal demokratik güçler arasına kama sokmak, hükümete gözdağı vermek, o'nu yıpratmak ve alaşağı etmek için taraftarlarını harekete geçirmek yolundaki niyetlerini saklamadılar. Oysa İstanbul halkı, Demirel'lere Türkeş'lere gereken yanıtı iyi verdi.

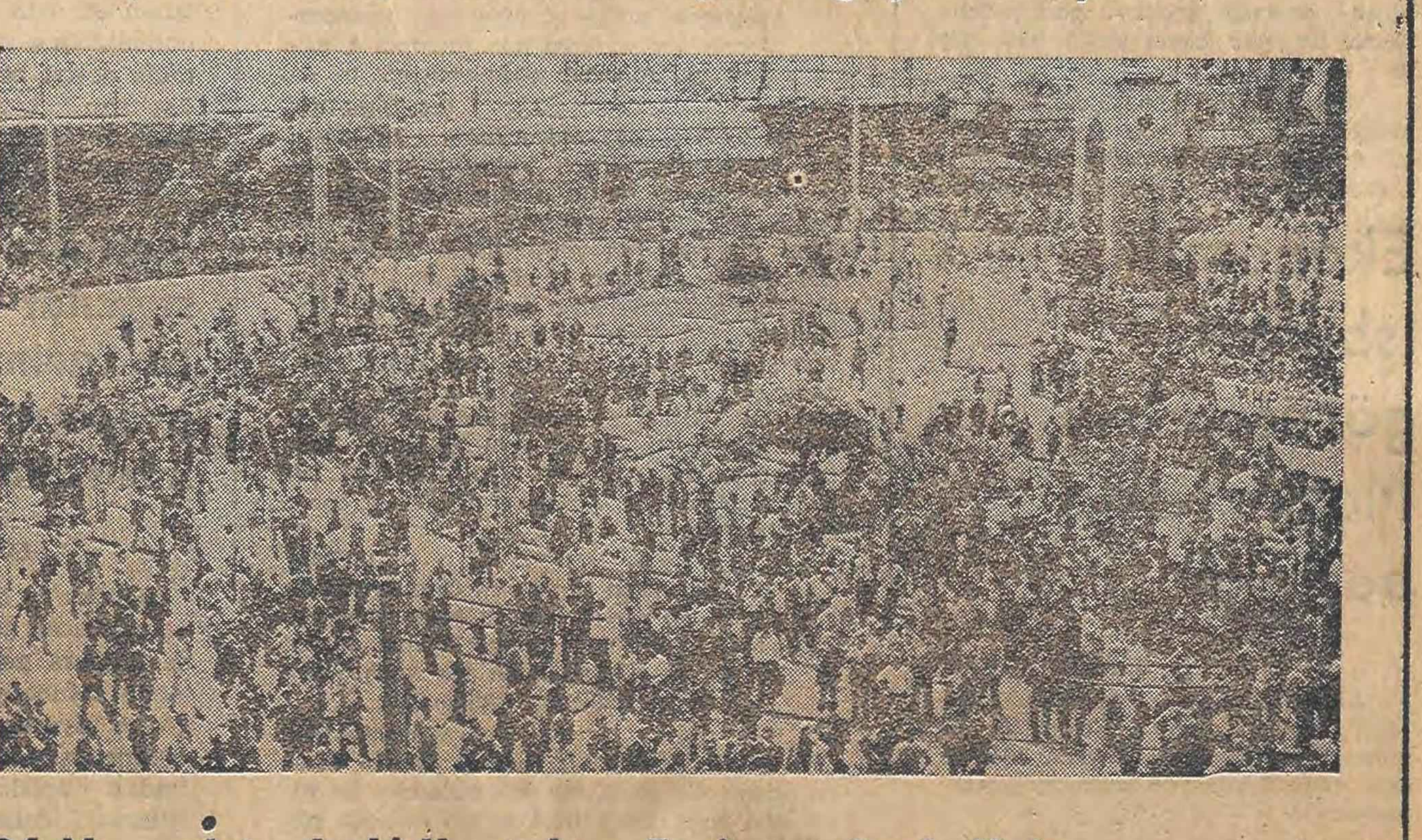
Yurtseverler; başta komünistler, sosyalistler, demokratik solcular İstanbul'un çeşitli mahalle ve semtlerinde, emekçilerle, işçilerle sohbet toplantıları düzenlediler. Demirel'lerin, Türkeş'lerin niyetlerini açığa vurdular. Maskelerini düşürdüler. İstanbul'un emekçi halkını Kartal'da mitinge davet ettiler.

Demirel, o gün, 1 Mayıs Alanında 1 Mayıs'ın çeyreğine bile ulaşamayan bir kitleye hitapederken, binlerce işçi, emekçi, genç, kadın, 13 demokratik örgütün Kartal'da düzenlediği «Bağımsızlık ve Demokrasi» mitinginde «Faşizme Geçit Yok», «Türkiye İşçi Sınıfı Partisine Özgürlük» belgilerini haykırıyordu.

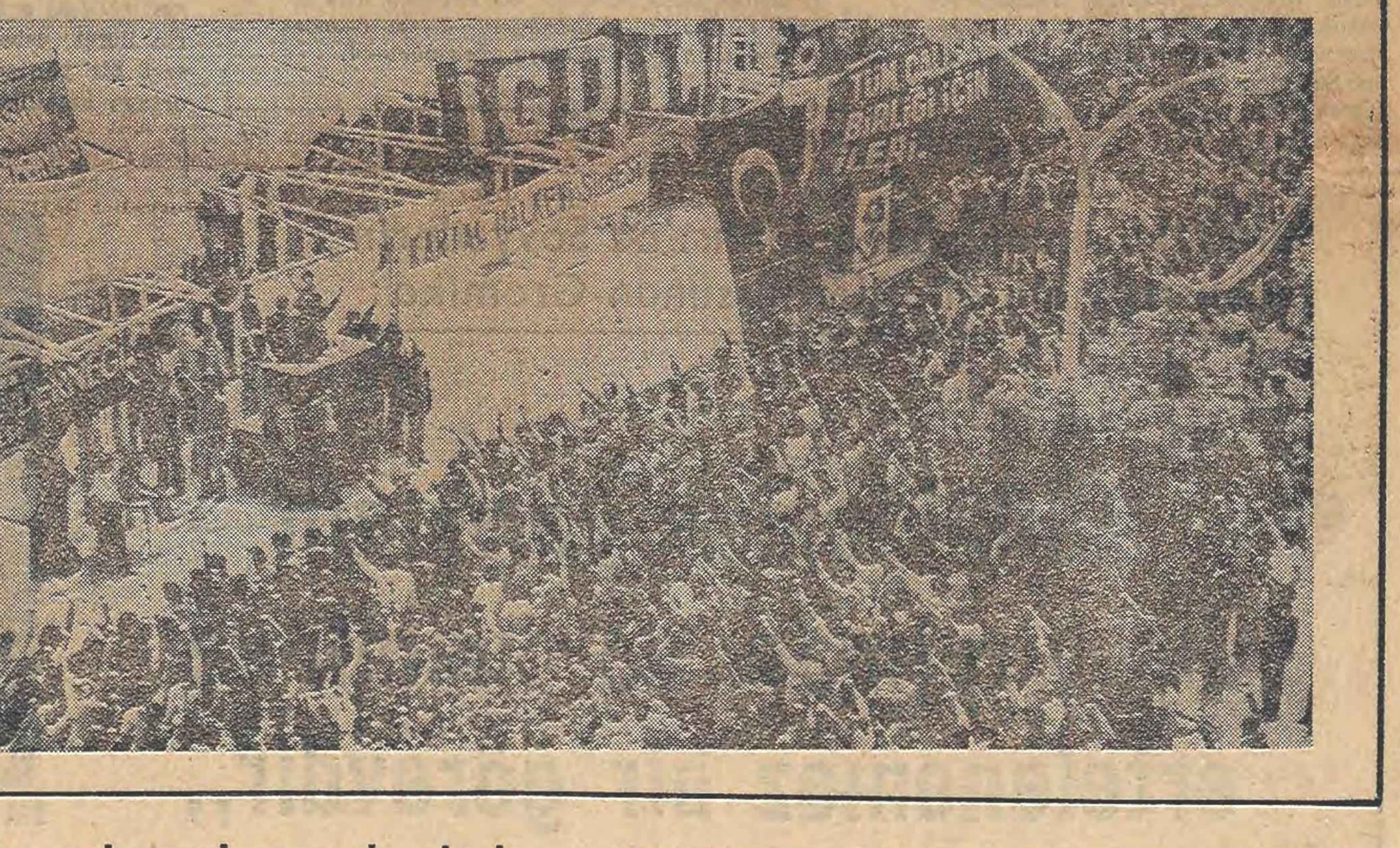
1 Mayıs 1978... Yüzbinler haykırıyor «TKP'ye Özgürlük»

26 Mayıs İstanbul/ Taksim... Faşizme geçit aranıyor...

26 Mayıs İstanbul/ Kartal... «Faşizme Geçit Yok...»

Türkiye ile Macaristan arasında tarım, ticari ve mali konularda işbirliğine gidilecek

★ TÜRKİYE'DE MAKİNE, ELEKTRONİK VE KİMYA SANAYİİNDE ORTAK KURULUŞLAR GERÇEKLEŞTİRİLECEK.

ANKARA, (İSTA)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp Macaristan'la sanayi, tarım, ticari ve mali konularda geniş işbirliğine gidileceğini açıklamıştır. Alp, Türkiye - Macaristan Ekonomik İşbirliği Karma Komisyonu Toplantısından döndükten sonra dün yaptığı açıklamada; makina, elektronik ve kimya sanayiinde bazı imalât konularında ortak tesisler kurulacağını bildirmiş, bu arada her yıl artan oranlarda Türkiye'den Macaristan'a bazı malların satılacağını kaydetmiştir.

Alp, iki ülkenin kuracağı ortak tesislerde üretilecek maddelerin beraberce satışı için de olanaklar artacağını belirterek özetle şunları söylemiştir:

«23 - 26 Mayıs 1978 tarihleri arasında Macaristan yetkilileri ile çok verimli ve yapıcı görüşmeler yapılmış, ticari ve sanayi işbirliği konularında anlaşmaya varılmıştır.

Macaristan'a her yıl artacak miktarlarda pamuk ipliği, tekstil maddeleri, deri maddeleri, seramik ve inşaat malzemeleri, hububat, narenciye, meyve suları, tütün, haşhaş kellesi, mercimek, nohut, kuru fasulye, pamuk, çay ihraç edilecektir.

Bunun dışında, makina, elektronik ve kimya sanayiinde bazı imalât konularında ortak tesisler Türkiye'de kurulacaktır.»

Hesap uzmanları vergi konusunda panel düzenledi

İSTANBUL (İSTA)

Hesap Uzmanları Derneği tarafından düzenlenen «Türk Vergi Sistemine Getirilmesi Önerilen Değişiklikler ve Sistemin Genel Eleştirisi» konulu panel 1-2 Haziran tarihleri arasında Odakule'de yapılacaktır.

Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Kurulu'nun 33'ncü kuruluş yıldönümünü kutlama programı içinde yer alan panele çok sayıda uzman katılacaktır.

OYAK 18. Genel Kurulu çalışmalarına başladı

Müezzinoğlu, OYAK'ın varlığının 1977 sonunda 3 milyar 67 milyon liraya ulastığını söyledi

Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK)'ın 18. Genel Kurulu dün Ankara'da çalışmalarına başlamıştır. Kurum Genel Kurulunun yasal Başkanı olan Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık'ın görevle Türkiye dışında olması nedeniyle, kongreye başkanlık eden Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu yaptığı açış konuşmasında OYAK'ın bir yıl öncesine göre varlığını 432 milyon lira artırarak 1977 yılı sonunda 3 milyar 67 milyon liraya ulaştırdığını söylemiştir. OYAK'ın sosyal güvence gereksiniminden doğan bir kuruluş olduğunu öne süren Bakan, özetle şunları söylemiştir:

«Kurum, bir taraftan üyelerinin geleceklerini güvence altına alacak sosyal yardımları yerine getirirken öteyandan üyelerinin çeşitli gereksinmelerine cevap verecek hizmetleri de yapmakla yükümlüdür.

Kuruluşundan bu yana, kurum varlığı giderek büyümekte ve bir önceki yıla nazaran 432 milyon lira artarak 1977 yılı sonunda 3 milyar 67 milyon liraya ulaşmış bulunmaktadır.

Ordu Yardımlaşma Kurumu, bugüne kadar varlığını, üyelerinin hizmetinde ve ülkemizin ekonomik kalkınmasında yararlı bir şekilde kullanarak değerlendirmiştir.»

Genel Kurmaybaşkanı Kenan Evren ve Kuvvet Komutanları ile Merkez Bankası Başkanı Cafer Tayyar Sandıklar'ın da izlediği Genel Kurulda konuşan Kurum Yönetim Kurulu Başkanı Nazmi Yavuzalp, ekonominin içinde bulunduğu enflasyondan yakınmış, sosyal hizmet maliyetlerinde büyük artışlar olduğunun, bu yüzden de üyelerin ödeme güçleri ile bağdaşmayan durumlar ortaya çıktığını, kurum fonlarının yetersiz kaldığını söylemiştir.

UNIDO Başkanı Khane Türkiye'deki resmi temaslarına başladı

ANKARA (İSTA)

Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü (UNIDO) İcra Direktörü Abb-El Rahmen Khane Türkiye'deki resmi temaslarına dün başlamıştır. Khane, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu ile görüşmesinden önce yaptığı açıklamada gelişmekte olan ülkelerin arasındaki işbirliğinin gelecek kuşaklara daha iyi bir dünya bırakmasını mümkün kılacağını belirtmiş, «İşbirliğinin başarıya ulaşması insanlığın daha iyi bir yaşama kavuşması için esastır» demiştir. Orhan Eyüboğlu ise, Khane'nin Türkiye'den belli bir olumlu sonuçla ayrılacağını umduğunu söylemiştir.

PARISIN ORTASINDA
[B]IR SOYGUN BİR SÖMÜRÜ

Fransa'da çalışan işçilerimiz

HAZIRLAYAN: ALİ ELİŞ

— 2 —

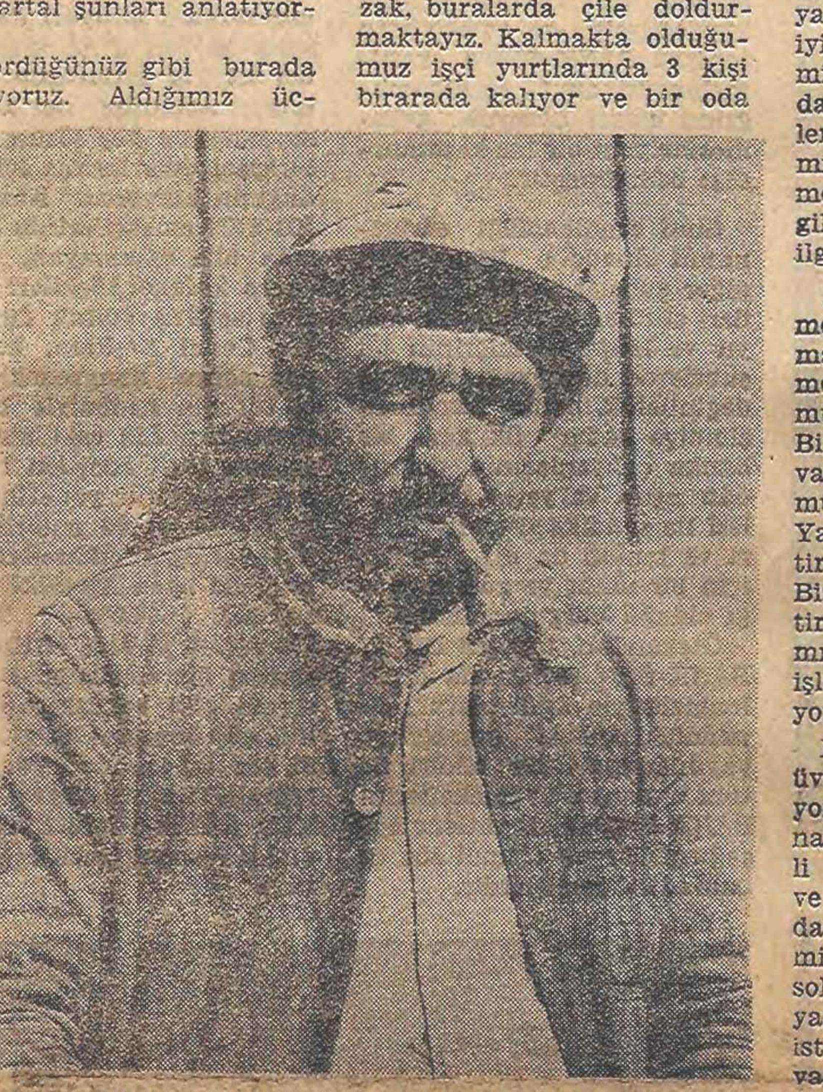
MHP rozeti konsolosluk m[e]murları, kaçakçılar "ve Sarışın Mualla,,

Sorunlarını gazetemize açıklayan turist işçilerimiz.

5 yıldan beri Paris'te çalışmakta olan Gümüşhaneli Ali Kartal şunları anlatıyordu:

«[G]ördüğünüz gibi burada çal[ışı]yoruz. Aldığımız ücretle ancak geçiniyoruz. Çocuklarımızdan, ailemizden uzak, buralarda çile doldurmaktayız. Kalmakta olduğumuz işçi yurtlarında 3 kişi birarada kalıyor ve bir oda için 800 frank ödüyoruz. Düşünün bu ücret çok değil mi bir oda için? Bu parayla bir kat tutabiliriz. Ama bizlere ev vermezler. İş yerimizdeki yabancı arkadaşlarımızla çok iyi geçiniyoruz. Zaten geçinemiyecek nemiz var ki. Onlar da işçi, biz de. Kimse bizlerle ilgilenmiyor. İlk geldiğimiz zamanlar konsolosluk mensupları arasıra bizlerle ilgilenirledi. Şimdi kimsenin ilgilendiği yok.

Gümüşhaneli Ali Kartal objektifimize emekçi pozu verirken...

Aile ve çocuklarımızı getirmek istiyoruz. Bir sürü formalite; getiremiyoruz. Getirmek için belediyeye ev için müracaat etmemiz gerekli. Bir-iki yıl bu başvurunun cevabını bekliyoruz. Çoğu kez müspet cevap alamıyoruz. Yani, eş ve çocuklarımızı getirmemiz mümkün olmuyor. Bizler eş ve çocuklarımızı getirmek istiyoruz. Çocuklarımız için eğitim ve öğretim işlerinin düzeltilmesini istiyoruz.

Fransa'daki işçilere devlet üvey evlat muamelesi yapıyor, diyorlardı. Orada bulunanların hepsi, Gümüşhaneli Ali Kartal'ı tasdik ediyor ve konsolosluğun tutumundan yakınıyorlardı. «Bir işimiz, güçlüğümüz olsa konsolosluk mensupları bizlere yardımcı olmuyor, olmak da istemiyor, telefonlarımıza cevap vermiyor, bir işimiz olsa, yazın diyor ve yazıyla başvurularımıza ise, iki ayda cevap veriyorlar» diye anlatıyordu içlerinden birisi.

«Konsolosluktakilerin çoğunluğu faşist bir gazeteyi okuyorlar. Faşist MHP'nin rozetlerini takıyorlar. Hele sözümona koruma görevlileri tam faşist kişiler, ilerici bir gazete varsa elimizde, işlerimiz yapılmıyor, güçlük çıkartıyor ve bizlere baskı yapıyorlar. Buradaki faşist kişilerin eylemlerini destekliyorlar» diyordu.

SENDİKAYA GÜVENİYORLAR

Söz dönüp, dolaşarak sendikal konuya gelmişti. Hepsi, CGT sendikasını övüyor ve üyesi oldukları için gururlanıyorlardı. «CGT çok güçlü ve haklarımızı almasını biliyor. Zaten, onun sayesindedir ki bizlere yaşam hakkı kısmen de olsa veriliyor.» 7 aylık grevi ve aldıkları hakları; 4 aydan beri de, kaldıkları yurtların pahalı ve bakımsız oluşuna karşı, CGT"nin desteğiyle başlattıkları kira ödememe grevini hararetle, gururla anlatıyorlardı.

Söz, Fransız seçimlerinde idi. Sol Cephenin seçimleri kaybetmesine hepsi üzülüyor, «İktidara gelselerdi, bizler için çok iyi olurdu, haklarımızı alırdık. Ama, son anlardaki anlaşmazlıklar ve Sosyalist Parti üyeleri, Komünist Partisinin adaylarını desteklemediklerinden sol kanat seçimleri kazanamadı. Oysa komünistle, sosyalistleri destekliyorlardı» diyor ve ekliyorlardı: «Bu onlar için büyük bir ders oldu. İleride bu hatayı yapmazlar.»

Hepsi hınçlı idi, kinli idi faşistlere karşı. Türkiye'deki faşist katliamları nefretle kınıyorlardı. İşçi sınıfımızın balyoz yumruğu, birgün faşistlerin başına inecek diyor ve ekliyorlardı:

«Bütün faşist katiller yakalanmalı, odak noktaları kurutulmalıdır. Ülkü Ocakları, MHP ve diğer faşist yuvalar kapatılmadıkça bu faşist saldırıların önüne geçilemez. Diğer faşist olayları olduğu gibi, İstanbul Üniversitesi öğrencilerine karşı yapılan hain faşist katliamı ve Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'e karşı yapılan katliamı nefretle kınıyoruz.»

DÖVİZ VURGUNU NASIL YAPILIYOR

Söz döviz konusundan açılınca, bazı işçilerimizin bilerek sömürüldüklerinden yakınıyorlar ve vurguncu şebekelerin nasıl çalıştıklarını anlatıyorlardı. Biz, bu konuyu, konuştuğumuz diğer Türkiyeli işçilerden de duymuş ve Paris'in banliyölerinde yaşayan emekçilerden, turist işçilerimizden de işitmiştik.

Konuyu detaylı incelediğimiz zaman karşımıza sistemli çalışan, arkaları kuvvetli, vurguncu şebekeler çıkıyordu. Bu şebekelerin bir ucu Türkiye'deki vurguncu kapitalistlere dayandığı ve bu kişilerin resmi makamlarca da bilindiği ifade ediliyordu.

Böyle bir işin dönmesi büyük miktarlarda parayı gerektiriyordu.

ŞEBEKELER NASIL ÇALIŞIYORLAR?

Şebeke elemanlarının bir kısmı Türkiye'de faaliyet göstermekte, bir kısmı da Avrupa'da.. Kendileriyle konuştuğumuz şebeke elemanları bu işi gizlemiyorlar. «Ekmek kapısı abi» diyorlar. Bizler bu işten sadece ücret alıyoruz. Asıl vurgunu Türkiye'deki ensesi kalınlar vuruyor»

Şebekenin buradaki elemanları, işçiler arasında dolaşarak Türkiye'ye para göndermek isteyen ve bu dövizleri resmi kurun üzerinde bozdurmak isteyen işçileri tespit ediyorlar. Onların buradaki ve Türkiye'deki adreslerini, künyelerini ve ne kadar para göndermek istediklerini tespit edip, Türkiye'deki şebeke elemanlarına bildiriyorlar. Oradaki elemanlar, istenen miktardaki parayı, istenilen adrese veya banka numarasına yatırıyorlar. Banka ve ailesinden paranın ve miktarının haberini alan işçi, o para karşılığı ve anlaşılmış olan miktar üzerinden dövizi, şebekenin buradaki elemanlarına ödüyor. Parayı almaya gelenlerin ekserisi kadın. Sarışın kadınlar gönderiliyor milyonlarca tutan ve Türkiye'ye bu yollarla sokulmayan dövizleri almaya. «Sarışın Mualla» bu bakımdan ünlüdür işçilerimiz arasında.

YARIN

TÜRKİYELİ TÜRİST İŞÇİLERİ TÜRK PATRONLAR SÖMÜRÜYOR

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Ilkellik, ilkelilik, etkinlik

Türkiye'nin dış politikası önemli günler yaşıyor. Ama kanımızca «önemli dönemeçler» yaşamıyor. Ecevit'in başdöndürücü dış gezi trafiğini değerlendirirken, yukarıdaki ayrımcığa (nuans) dikkat etmek gerek. Kimileri bu konuda anlamsız bir iyimserlik ve hoşgörü içinde:

— Oh be, diyorlar, nihayet onurlu dış politikamız oluyor. Nihayet dünya bizim sesimizi de duyuyor.

Olabilir. Dünya bu kadar hızlı bir trafikle ülke ülke dolaşan Ecevit sayesinde «sesimizi» duyuyor. Ama bu «onurlu bir dış politika» deyimini haketmemize elveriyor mu?

Demirel döneminden başlayalım. Ecevit'in bugünkü dış politikasını pek çoklarının gözünde önemli ve olumlu kılan, Demirel'in dış politikası çünkü.

Daha da ileri gidelim: Demirel'in dış politikasından değil, Demirel'in dışpolitikasızlığından söz etmek gerekecek. Sadece iktidarı boyunca Ankara'ya çakılıp kaldığı için, yerinden kımıldamadığı ve kımıldayamadığı için değil. Hatta Çağlayangil gibi «ateh» yaşına merdiven dayamış bir Hariciye Vekilinden (Dışişleri Bakanı değil) medet umduğu için de değil. Demeçlerinde, yazılı açıklamalarında dış politikaya ilişkin en küçük bir açıklık ve netlik taşımadığı için de değil.

— Sıktın ama, değil'leri anladık, sen lafı tamamla... diyenlere cevabımız tek cümlelik:

— Demirel'in dış politikası olağanüstü onursuz bir bağımlılık ilişkisi üstüne kurulmuştur.

Çağdaş dünyada bu, «dışpolitikasızlık» ile anlamdaş.

Gelelim Ecevit'in dış politikasına. Demirel'in dış politikası «sıfır» noktasında olunca Ecevit'in dış politik ilişkilere ve dış gezilere verdiği ağırlık «yanıltıcı değerlendirmelere» ebelik eder oldu. Sanıldı ki Başbakan dış politikada önemli ve olumlu değişiklikleri inşa etmektedir.

Daha kestirme bir deyimle söyleyelim:

Demirel'in dış politikasındaki «ilkellik», Ecevit'in dış politikasındaki «etkinlik» abartmalı değerlendirmelere konu olmasına hizmet ediyor.

Oysa kanımızca Ecevit'in dış politikasındaki tartışılmaz «etkinlik» bir dış politika ilkelilik'inden kaynaklanmıyor. Hatta denebilir ki ciddiye alınır, dişe dokunur hiç bir ilkeler manzumesini içermiyor Ecevit'in dış politikası.

Bu yargımız fazla sert bulunabilir. Haksızlık ettiğimiz söylenebilir.

Yargımızın «olumsuzluğu» bizim sübjektifliğimizden (öznellik) kaynaklanmıyor. Bir dış politikanın tutarlılığının, geçerliliğinin ve ille de «ilkelilik»inin objektif (nesnel) ölçütleri var. Hele Türkiye için bu ölçütler yıllardır sosyalistler ve komünistler tarafından tekrarlana, tekrarlana fabrikalarda tezgâh başlarının, köylerde kahvelerin malı oldu, bilincine çıktı.

Nedir bu ölçütler?

Soruya sorular sıralayarak cevap verelim:

Ecevit'in (yani CHP'nin) NATO konusunda önceden saptanmış bir ilkesi var mıdır? Varsa nedir? (Dikkat: gelişigüzel demeçlerden sözetmiyoruz, «ilke»den söz ediyoruz).

Uyanan ve ulusal kurtuluş hareketinin ateşleriyle aydınlanan Afrika üstüne Ecevit'in dış politika ilkeleri nelerdir? (Dikkat: Yuvarlak ve kimsenin itiraz etmeyeceği resmi demeçlerden sözetmiyoruz, önceden saptanmış ilkelerden sözediyoruz).

Sosyalist sistem ile emperyalist - kapitalist sistem dışında kalan Birleşmiş Milletlerde ciddi bir güç oluşturan ülkelerle ilişkilerimizde Ecevit'in izlediği politikanın ilkeleri nedir?

Sovyetler Birliği ile bir saldırmazlık paktı imzalama konusunda alınmış ilkesel bir karar var mıdır, yok mudur?

Varsa niye, yoksa niye?

Soruların cevabı yok. Yani Ecevit'in dış politikası elbette «etkin» (aktif) ama aynı şekilde elbette «ilkesiz».

Bu şaşırtıcı mı?

Hayır, İçpolitikada da durum farklı değil ki şaşırtıcı olsun. İşte tekelci sermaye, işte işçi sınıfı ve işte Ecevit'in 1973 Akgünlere Bildirgesi'nden bu yana kendisinin ve partisinin çizdiği zigzaglar...

Daha da bilim temeli ile açıklarsak: İşte, sosyal demokrasi..

Çizgilerle Manifesto
karl marks - friedrich engels

ÇİZGİ: RO MARCENARO

(Devam edecek)

TÜRK NAZİLERİ 1965-1973 (3. bölüm)

ENDER KAMİL BOYACI

"Kırıkhan olayları,, Malatya provokasyonundan aşağı kalmıyordu

- 21 -

Provokasyon en rezil biçimini Bursa'nın İNEGÖL ilçesinde bulmuş, Ülkü Ocakları mensubu militanların, Devrimci gençlerin İnegöl'e gelerek camileri bombalayacağı (!) söylentisi yayıp halkı kışkırtmaları üzerine, bilinçsiz bir sürü, 2-3 bin kişilik topluluk halinde, T.Ö.S. lokalini T.İ.P. ilçe eski Başbakanlarından Av. Kemal Özkan'ın evini ve yazıhanesini İleri Gençlik Örgütü lokalini, bir fotoğraf stüdyosunu, bir kitapçı dükkanını ve bir kuaförü (?) tahrip etmiştir!

Gaziantep'de, devrimci safların güçlenmesi ve Devrimci Gençlik Federasyonunun hem il merkezinde ve hem de İslâhiye'de örgütlenmesi karşısında paniğe kapılan gerici çevreler, arka arkaya tertiplere girişmişlerdir. İlk olarak, yirmi devrimci genç Gaziantep'de bildiri dağıtırken, ellerinde taş, sopa ve demir çubuklar bulunan 50 kişilik bir gurubun saldırısına uğramıştır. Gericilerin koruyucusu ve destekçisi Demirel'in polisi de, Devrimci Gençlik lokaline bir baskın yapmış, şube başkanı Bektaş Avşar ile avukat stajyeri Celâl Doğan'ı «Anarşi yarattıkları» iddiasiyle Adliyeye vermiştir. Devrimci Gençlik Federasyonunun İslahiye şubesinin açıldığı gün de, Atatürk anıtına çelenk koyan devrimci gençlere sağcı zorbalar saldırmış, polis her zaman olduğu gibi, meşru savunma durumundaki devrimcileri yakalamış, bu arada babası faşistler tarafından yaralanan Mehmet Telli adındaki devrimci genç de, bıçak kullandığı iddiasiyle tutuklanmıştır. Mehmet Telli'nin savunmasını Gaziantep Barosu avukatlarından Orhan Barlas almış ve 5 Mart günü C[e]lâl Doğan ve Hayri Güneri ile birlikte İslâhiye'ye hareket etmişlerdir. Orhan Barlas anlatıyor:

«Adliye binasına 40-50 metre yaklaşmadan 'kasaba mafiası, taşra eşrafı kılıklı' 15-20 kişi önümüzü kesti. Dönmeye karar verdik. Tam arabaya binerken bize kürtçe birşeyler söyledi. Celâl'e (Celâl Doğan) kürtçe ne konuştuklarını sordum. Adam kalabalığa, «bunları bırakmayın, arabayı tutun, önünü kesin, taşlayın» demiş... Yol üstünde Kömürler adlı bir istasyon vardır. Kömürler dönemecinde az ötede bir kalabılık gördüm. Kalabalık sövüp sayarak zorla kapıyı açmaya çalışıyordu... İlkin kafa büyüklüğünde bir taş darbesiyle arabanın arka penceresi tuzla buz oldu, sonra teker teker öbür pencereleri de kırdılar. İçeriye taş yağdırıyorlar, pencereden sopa sallıyorlardı. Korkunç, çok korkunç bir şey. Ben ve arkadaşlarım en uygun işi dışarıya kaçmakta bulduk. Kendimi oradaki lokantalardan birine attım... Se kiz on kişi yerimi keşfetmişler, lokantaya daldılar, beni yakapaça dışarı çıkardılar. Değnekle, taşla yumrukla nereme gelirse gelsin, acımadan vuruyorlardı. Bir iki yüz kişiyle aramızda ölümkalım kavgası başladı. İçlerinden kurnaz görünüşlü bazıları bir yandan beni korur gibi yapıyor, bir yandan öbürlerine saldırı işaretleri yapıyorlardı. Tepemden taşlar yağıyordu. Birden yumruk büyüklüğünde bir taş sol kaşımın üzerinden alnıma çarptı. Ellerinden sıyrıldım, üstüm başım kan içinde kendimi karakola attım. İçeride Çelâl Doğan, kurşun yarası almış, iki büklüm yerde kıvranıyordu... Erler, çavuşlarının gelmesi ve zabıt yapmaları icabbettiğini, o zamana kadar orada öylece kalmamızın kanun icabı olduğunu ısrarla belirttiler... Gazetelere ve radyolara, bize halkın (!) saldırdığı bildirilmiştir. Bunun aslı astarı yoktur. Saldıranlar önceden hazırlıklı, sopalarla orada toplanmış ve karmaşık bir kalabalıktı...»

Saldırıların, doğal bir halk (!) tepkisinin değil, kışkırtılmış kişilerin eseri olduğu o kadar açıktır ki, bu zorbalıklardan sonra Gaziantep'de, Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu ile Türkiye Öğretmenler Sendikası, İlk-Sen ve Tüm-Gıda-İş ortak bir miting düzenlemiş ve bu mitinge işçi, köylü, öğretmen ve sendikacı binlerce kişi katılmıştır.

KIRIKHAN OLAYLARI

5 Mart 1971 günü Kırıkhan ilçesinde devrimci bilinen kişilere ve Alevî vatandaşlara ait işyerlerinin tahribi ve üç kişinin ölümüyle sonuçlanan sağcı bir ayaklanma olmuştur. «Camiye bomba atıldı» tarzındaki bir tahrikle başlatılan katliam mahallî Mafia tarafından düzenlenmiştir. (Türk Ocağı, Ülkü Ocakları, Hayır (!) işleri cemiyeti, Kuvay-ı Milliye Cemiyeti, Esnaf Kefalet Kooperatifi, Milliyetçi (!) Öğretmenler Derneği mahallî Mafia'nın kullandığı gerici örgütler olmuştur bu olayda). Yerli haydut şebekesinin düzenlediği bu olay, doğrudan doğruya, kardeşi kardeşe vurdurtan Demirel Biraderler saltanatı iktidarının marifetidir. Azılı kaatiller, Malatyalı Çoban Mehmet Susuz'u boğarak, kendi adamlarından Hasan Tezcan'ı kazara TİP'li Gasip İnal'ıda sopayla öldürmüşlerdir.

Kırıkhan olaylarının MHP'nin vurucu gücü olan Ülkü Ocağının Hamidiye Camiine koyup patlattığı bomba başlamıştı. Mahalli Mafia'nın adamları, AP İlçe Başkanı Ahmet Ahrazoğlu, Nurcu şeflerinden manifaturacı Haydar Uçak, Hacı kaçakçısı, eşya kaçakçısı Hacı Ömer Meto, Toprak ağası DP'li Ahmet Kahraman, Esnaf Kefaletten AP'li Orhan Eroğlu ve Millî Nizam Partisinin oradaki İlçe Başkanı Hasan Bilgin harekete geçerek «camiye bomba» atılmasını protesto için (?) yürüyüş yapmak için Kaymakamlığa başvururlar. Demirel iktidarının savcısı Abdulreşit Ufak da üzerine düşen işi yapar: Devrimcilere baskı... Mahallî mafia 4 Mart günü yürüyüşten vazgeçtiğini bildirir, provokasyonu uyanık yurttaşlar anlamıştır.

Mübarek Cuma günü (5.3.1971) erkenden Malatya İmam Hatip Okulu Mehter Takımı kasabaya getirilip, çarşıda gösteri yapmıştır. Cami hoparlörleri yürüyüşün yapılacağını ilan ediverir bu arada.

YARIN

DR. İZZETTİN İYİEL ECZANESİNİN TAHRİBİNİ ANLATIYOR:

Tekstil Sendikası Halıflex'de protokol sözleşme imzaladı...

Halıflex işçilerinin birliği gücünü gösterdi

★ TÜRK-İŞ'E BAĞLI TEKSİF, TEKSTİL'İN ÖRGÜTLENMESİNİ KIRMAK İÇİN SÖZLEŞMEYİ BİR YIL UZATMASINA RAĞMEN TEKSTİL İŞYERİNDE PROTOKOL İMZALADI...

★ TEKSTİL'İN İMZALADIĞI PROTOKOL İLE HALIFLEX İŞÇİLERİNE ÜCRET ZAMMI VE YENİ SOSYAL HAKLAR SAĞLANDI... PROTOKOL SÖZLEŞME 1 AY SÜRELİ OLARAK BAĞITLANDI.

BURSA (İSTA)

Bursa'da kurulu Halıfleks Fabrikasında Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası yetkili olmasına rağmen DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası işçilere ileri haklar getiren protokol sözleşme imzalamıştır.

Protokol sözleşmenin bağıtlanması üzerine açıklamada bulunan Tekstil Bursa Şubesi yetkilileri, 1976 Mayısında topluca Teksif'ten ayrılarak Tekstil'e geçen Halıfleks işçilerinin bir önceki dönem toplusözleşmenin fesh edilmesini beklediklerini; ancak, Teksif'in İş Yasasındaki demokratik olmayan hükümler arkasına sığınarak sözleşmeyi uzattığını açıklamışlardır. Tekstil Bursa Şubesi yetkilileri, «İşverenle anlaşarak sözleşmenin uzatılmış olmasına rağmen Tekstil'in örgütlenmesi geriletilememiştir» demişler bu koşullara rağmen protokol sözleşme imzalandığını belirtmişlerdir. Yetkililer, Tekstil'in işyerinde 350 üyesinin bulunduğunu Teksif'in ise yalnızca 60 üyesinin bulunduğunu belirterek, özetle şunları söylemişlerdir:

«Son iki yıldaki hayat şartlarını gözönüne alarak İşverene boyun eğdirerek birliğimizi bozup, sarı Teksif'e gitmemiz için bizi cezalandırıp örgütümüz Tekstil'den istifamız için uğraştılar ama başarılı olamadılar, işçi arkadaşlarımız bu mücadele içinde dostunu düşmanını öğrendiler, sınıf ve kitle sendikacılığını ilke edinen Tekstil Bursa Şubesi ile birliğimizi sürdürdük, işveren bu birliğimizi bozamıyacağını anlayınca yetkili sendikanın Teksif olmasına rağmen Tekstil ile protokol yapmak zorunda kalmıştır.»

PROTOKOL SÖZLEŞMEYLE İLERİ HAKLAR ALINDI...

Öteyandan bağıtlanan protokolle ileri haklar alındığını belirten şube yetkilileri, ücret zammının 60 lira, olarak belirlendiğini, ikramiyelerin 4 maaş tutarına çıkarıldığını, odun parasının 1250, izin harçlığının 1250 lira olarak saptandığını belirterek, öğrenim yardımı, diğer birçok hakların alındığını açıklamışlardır. İşçinin pazar günleri çalışması halinde hafta arasında da iznini kullanmazsa, gündeliğine % 60 oranında artırım sağlanacağı, yılda iki çift ayakabı verileceğini bunun yanında birçok hakkın alınmış olduğunu da belirtmişlerdir.

Özgür Topraktan 19 Mayıs'ta çalışmadıkları için 6 işçi atıldı

ANKARA (THA)

Keramik-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Özgür Toprak Sanayii işyerinde çalışan 6 işçi, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı günü çalışmadıkları gerekçesiyle işten çıkarılmışlardır. İşten çıkarılmaları üzerine basına bir açıklama yapan Keramik-İş Ankara Şubesi Sekreteri Cem Gedik, son işten çıkarılan işçilerin haksız bir uygulamaya uğratıldığını belirterek, işyerinde yoğunlaştırılan baskıların artırılmasını kınadıklarını söylemiştir.

Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt 600 PTT emekçisinin giyim sorunu üzerine gazetemize açıklama yaptı...

POLİTİKA (ÖZEL)

İstanbul PTT Genel Müdürlüğüne bağlı şantiyelerde ve onlara bağlı bölgelerde çalışan PTT emekçilerinin giyim sorununun çözümlenmediği hakkında bir süre önce gazetemizde çıkan haber üzerine Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt gazetemize bir açıklama göndermiştir.

Haberleşme emekçilerinin demokratik kitle örgütü Haber-Der tarafından yapılan açıklamanın yeraldığı haber üzerine açıklamada bulunan Güneş Öngüt, 18 Nisan 1978 günü çıkan haberden sonra PTT Genel Müdürlüğünde gerekli incelemeyi yaptığını belirterek sonuçları şöyle açıklamıştır:

«PTT teşekkülünde çalışan müstehak personelin ihtiyacı olan kumaşların, teknik şartnamesi MSB Arge Dairesi Başkanlığında hazırlattırılmış olup, ihalesi buna göre yapılarak temin edilmektedir.

Ünitelerimize gönderilen 17.6.1977 tarihli genelgede; elbiselerin dikiminden sonra merkezlerdeki muayene ve tesellüm komisyonunda mutlaka bir dağıtıcı veya hat bakıcı, teşekkülümüz ilgili derneklerinden bir temsilcinin bulundurulacağı, ayrıca, dikilen elbisenin personelin vücuduna uygun olduğuna dair personelden alınacak imzadan sonra terzinin dikiş ücretinin ödeneceği kaydı bulunmaktadır.»

Ulaştırma Bakanı Öngüt, İstanbul şantiyelerinde çalışan emekçilerin giyim sorununun çözümlenmiş olmasını bildirirken yazdığı açıklamada bunun gerçekleştirildiği konusunda somut bir açıklamada bulunmamıştır.

Samandağ Belediye işçilerinin ücretleri yüzde altmış artırıldı

ANTALYA (A.A.)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası ile Antalya Belediyesinde sürdürülen işyeri düzeyinde toplusözleşme görüşmeleri sonuçlanmış ve ücretlere % 60 zam yapıldığı bildirilmiştir.

İki yıl süreli olan sözleşmeden 56 işçinin yararlanacağı bildirilirken bazı sosyal hakların da alındığı bildirilmiştir.

Fürsan'da Petrol-İş sözleşme imzaladı

Petrol-İş Sendikası Fermantasyon Ürünleri Sanayii ve Ticaret (Fürsan) işvereni ile daha önce uyuşmazlıkla sonuçlanan sözleşmeyi bağıtlamıştır. Sözleşmeyle kıdem tazminatının 30 günden 45 güne çıkarılmış, yeni sosyal haklar ile ücret artışları sağlanmıştır.

Dünya Gazetesin'de grev sürüyor

Üyesi bulundukları Türk-İş'e bağlı Basın-İş Sendikası'nın almış olduğu grev kararını uygulamaya koymaması karşısında işverenle sendika yöneticilerini protesto ederek greve başlayan Dünya Gazetesi'nin Ankara bölümü işçileri grevcileri desteklemektedirler. Greve başlayan Dünya Gazetesi çalışanlarını da demokratik kuruluş ve sendikalar desteklediklerini bildirirken Ankara'da merkezi bulunan Çağdaş Gazeteciler Derneği'de basına bir açıklama yaparak grevci işçilerin yanında olduklarını belirtmişlerdir.

Çağdaş Gazeteciler Derneğinin verdiği açıklamada, Ankara'da bulunan Dünya Gazetesi işçilerinin fiili destek için bulunduğu belirtilerek, «Dünya Gazetesi emekçilerinin yükselttiği savaşım bayramı onurumuzdur» denilmiştir.

Diğer yandan Hür Dağıtımdan çıkarılan 300 işçinin işine son verilmesi kınanmış ve şunlar belirtilmiştir:

«300 emekçi açlığa mahkûm edilmiştir. DİSK Basın-İş Sendikasında örgütlenen basın emekçileri, tekelci basın patronlarının çirkinliklerini de kamuoyuna sergilemişlerdir. Bu olay, doğrudan tekelci - holdingci şirketlerden alınarak yerel yönetim ve Belediyelerde denetimine verilmesi istemi zin haklılığını kanıtlamaktadır.»

Anadolu Bankası emekçilerinin sınıf sendikacılığı savaşımı devam ediyor

★ SINIF SENDİKACILIĞI SAVAŞIMI ANADOLU BANKASI'NIN DİĞER ŞUBELERİNE DE SIÇRADI

★ ÜÇ GÜN İÇİNDE ANADOLU BANKASI'NIN 65 ŞUBESİNDEN 1 000'İ AŞKIN EMEKÇİ BANK-SEN'E KATILDI

UZLAŞMACI SENDİKACILIK ZİNCİRİNİ KIRAN BANKA EMEKÇİLERİ AB-SEN'DEN İSTİFA EDİP, TOPLUCA DİSK/BANK-SEN SAFLARINDA ÖRGÜTLENİYOR

Anadolu Bankası emekçilerinin BANK-SEN'de örgütlenmesi ileri aşamada...

KATILMA SINIF SENDİKACILIĞININ ULUSAL DÜZEYDEKİ YAYGINLIĞINI GÖSTERİYOR

İSTANBUL (İSTA)

Anadolu Bankasında çalışan banka emekçilerinin bir süre önce başlattıkları sarı sendika zincirini kırma savaşımının devam ettiği ve AB-SEN Sendikasından istifa eden emekçilerin topluca DİSK'e bağlı BANK-SEN Sendikasında örgütlenmelerini sürdürdükleri bildirilmiştir.

Konu ile ilgili olarak, BANK-SEN Genel Merkezinden yapılan açıklamada, Anadolu Bankasında çalışan emekçilerin sarı sendikacılığa karşı verdikleri bu savaşımın önemli bir aşama olduğu kaydedilmiş ve emekçilerin topluca BANK-SEN'e katılmalarının, sınıf sendikacılığının ulusal düzeyde gelişmesine yeni bir hız kazandırdığı belirtilmiştir.

Sınıf sendikacılığı savaşımının Anadolu Bankasının diğer şubelerine de sıçradığı ileri sürülen açıklamada, kayıt ve istifa işlemlerinin bu şubelerde de devam ettiğine değinilerek, banka işkolunda şimdiye kadar ilk kez bir banka çalışanlarının doğrudan istifa ve yetki mücadelesi ile sendika değiştirdikleri ve bunun da diğer işçiler için bir umut ve güç kaynağı olduğu vurgulanmıştır.

Öteyandan, topluca DİSK/BANK-SEN saflarında örgütlenmeleriyle ilgili olarak, Anadolu Bankası emekçileri, yayınladıkları bir bildiri ile tüm banka emekçilerini BANK-SEN'de örgütlenmeye çağırmışlar ve «Şimdi söz tabanındır» demişlerdir.

Bildiride özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«Şimdi kendi bireysel çıkarlarının peşinde, koltuklarının kaygusundaki baylarımız feryadı basıyor! Ama boşuna baylar, artık kimse sizin içi kof laflarınıza inanmıyor. Attığınız her adımın söylediğiniz her sözün kendi bireysel çıkarlarınız için olduğunu biliyoruz. Kongrede AB-SEN emekçilerinin karşısına bile çıkamayan, daha sonra kafakol ilişkileri ve ku liste seçilen koltuk düşkünü bir Genel Başkanı, kongreden sonra kongredeki gerici tutumu nedeniyle mükâfatlandırılarak eski idare heyetince terfi ettirilen bir Genel Sekreterin yönetimindeki sendikayı ve onlarla birlikte çalışan çıkarcılar ekibini, iki ayda AB-SEN kasasındaki 600.000.— TL'nin 550.000.— TL'sini eritip bitirenleri biz emekçiler boş bir sigara gibi buruşturup tarihin çöp sepetine attık. Şimdi söz tabanındır. Ve taban istifalarıyla AB-SEN'e HAYIR, BANK-SEN'e EVET dediğini resmen tescil ettirmiştir!»

ANADOLU BANKASI'nın 65 şubesinde çalışan 1000'den fazla emekçinin BANK-SEN'de örgütlenmeleri ile ilgili olarak, BANK-SEN Yürütme Kurulu Üyesi ve Basın Yayın, Eğitim Dairesi Başkanı Erol Serdar, banka emekçilerinin de katıldığı basın toplantısında bu savaşımın diğer işçiler içinde umut ve güç kaynağı olduğunu söyledi.

BANK-SEN Genel Merkezinde yapılan basın toplantısında birer konuşma yapan Anadolu Bankası emekçilerinden Sait Karayel, Ferudun Sal ve Aydın Çakır, AB-SEN Sendikası'ndan istifa eden arkadaşlarını kutlamışlar ve tüm banka emekçilerini BANK-SEN saflarına çağırmışlardır.

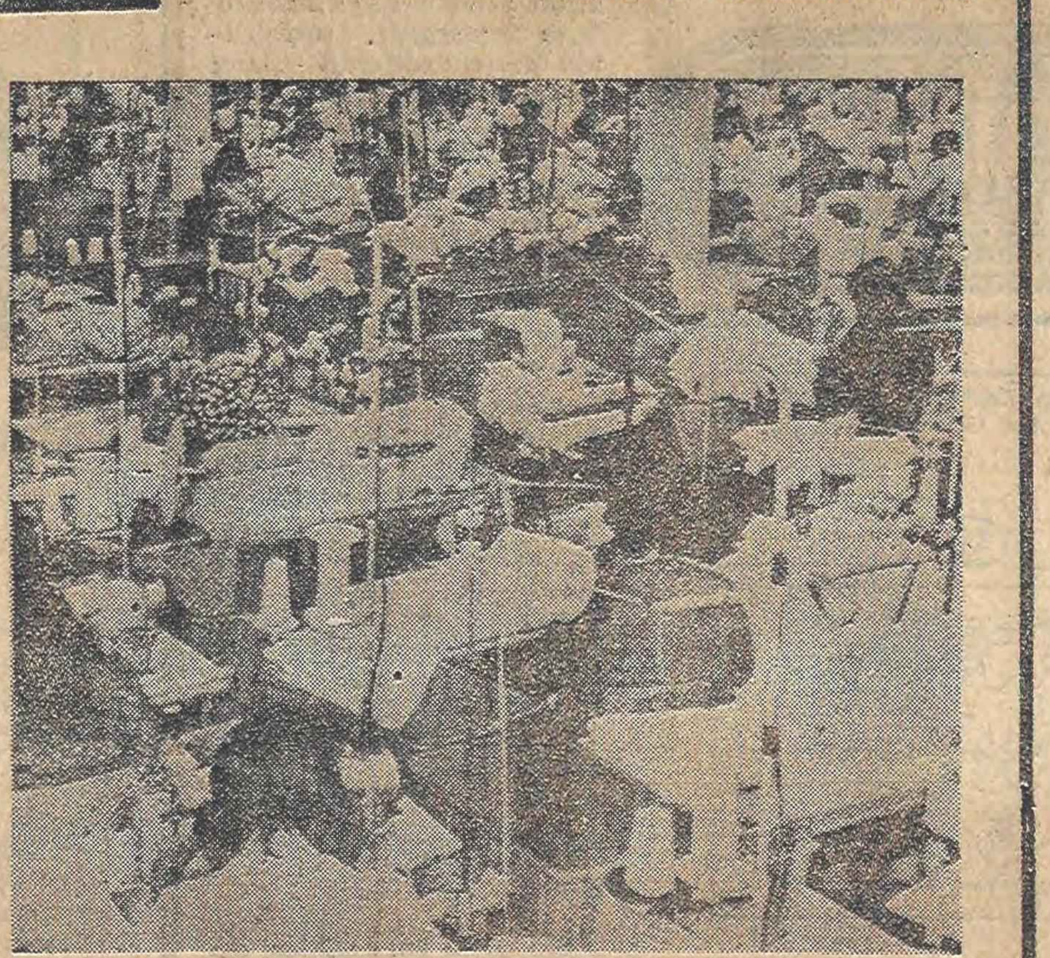
DÜNYA ÇALIŞANLARINDAN HABERLER

DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONUNA BAĞLI TEKSTİL SENDİKALARI ENTERNASYONALİ ORTA AMERİKA'DA BULUNAN 6 ÜLKEDEN 19 ÜYE SENDİKASI İLE TEKSTİL İŞÇİLERİNİN SORUNLARI ÜZERİNE TOPLANTI YAPTI:

Orta Amerika'da tekstil işçilerinin durumu

Korsanlar ve caniler...

★ «TOPLANTININ ESAS AMACI DÜNYANIN BU BÖLGESİNDEKİ SENDİKAL DURUM VE BÖLGENİN SENDİKALARI ARASINDAKİ İLİŞKİLERİ ARTTIRMAK İÇİN GEREKLİ ÖNLEMLERİ GÖRÜŞMEK, BU MESLEKTEKİ İŞÇİLERİN ORTAK TALEPLERİ VE ÖZLEMLERİ DOĞRULTUSUNDA İŞBİRLİĞİ SAĞLAMAK İDİ»

Orta Amerika tekstil işçileri zor koşullarda çalışıyor..

Orta Amerika ülkelerinin Kosta Rika, Guatemala, Nikaragua, Honduras, El Salvador Meksika'nın ve Panama'nın tekstil, giyim, yün ve kürk sanayi işçileri sendikaları, Kosta Rika'nın San Jose kentinde bir toplantı yaptılar. Toplantıyı, Dünya Sendikalar Federasyonu Tekstil Sendikaları Enternasyonali ve bu alanlarda çalışan Kosta Rika ve Panama sendikaları hazırladılar.

Toplantıya, 6 ülkeden, değişik federasyonlara bağlı 19 sendikayı temsilen yirmibeş delege katıldı.

Bu toplantı, adı geçen endüstri kollarında çalışan sendikaların bu bölgede düzenledikleri benzer toplantıların ikincisi oldu. Toplantıya katılan örgütler açısından, tartışmaların sıhhati açısından ve alınan kararlar açısından bu toplantı büyük yankılara yolaçtı. Aşağıda, Dünya Sendikalar Federasyonu Tekstil Sendikaları Enternasyonali Sekreteri Antoine Herrero'nun, toplantıyı anlatan bir yazısını sunuyoruz:

«SERBEST BÖLGELER»

San Jose'deki toplantının temel amacı, dünyanın bu bölgesindeki sendikal durum hakkında ve çokuluslu şirketlerin getirdikleri zararlar hakkında bilgi alışverişinde bulunmak, bölgenin sendikaları arasındaki ilişkileri artırmak için gerekli önlemleri görüşmek, bu meslekteki işçilerin ortak talepleri ve özlemleri doğrultusunda işbirliğini sağlamak idi.

Adı geçen endüstriler, yakın yıllar içinde bu bölgede, bazen modern donanım tabanında bazen de modası geçmiş makineler tabanında, bir gelişme gösterdi. Fabrikalar, güçlü yabancı tröstlerin, Japon, Kuzey Amerika, Fransa ve İspanyol tekstil ve giyim şirketlerinin kontrolu altındadır.

Çokuluslu şirketlerin yürüttükleri zarar verici politikayı biliyoruz: Değişik ülkelerin işçileri arasında rekabete yolaçmak, birçok ülkede ve endüstri kolunda bile bile işsizlik yaratmak, yaşam standartlarına saldırmak ve işçi haklarını baltalamak.

Orta Amerika ülkelerinde bu sanayi dallarında çalışan çokuluslu şirketler, bu ülkelerin, fabrika inşaatı sırasında, makine satın alımında ya da ürünlerin pazarlanması sırasında hiç bir vergi ödenilmeyen «serbest bölgeler» olmalarını istiyorlar.

Bu ülkelerde fabrikaların iflas ettiklerini açıklamaları alışılmış bir olaydır. Belirttiğimiz gibi, çokuluslu şirketler, fabrikaların başına doğrudan kendi emirleri altındaki adamları getirirler ve binaların yapımı ve makinaların satın alınması için borç para alırlar. Bu fabrikaların bütçelerinde her zaman açık gösterilir ve «korsan iş-verenler», hiç bir borçlarını ve ücretleri ödemeden bu günden yarına ortadan kayboluverirler. Binalar ve makinalar ipotek altında olduğundan, işçilere hiç bir şey ödenmez... Ve sonra, fabrika, yeni bir müdür ve yeni bir yönetim kadrosu ile tekrar «su yüzüne çıkar.»

Cinayetten hiç sakınılmaz. El Salvador'da 23 Nisan 1975 sabahı saat altıda, iki sivil polis, FESTIACES Sendikası Genel Sekreteri ve Tekstil işçisi Jorges Alberto Moran Carnejos'u tutukladı. Moran, bir kaç gün sonra küçük bir derenin kumları üzerinde ölü olarak bulundu.

TERÖR

Guatemala'da Emek ve Birleşik İşçiler Sendikası Genel Sekreterliği'ne yeni seçilmiş bulunan Victor Manuel Paniagua Gonzalez, 7 Ocak'ta, Guatemala'nın bağımsız sendikası FASGUA'nın bir toplantısına gitmişti. Toplantıdan ayrıldıktan biraz sonra, polis olduklarını iddia eden altı kişi Paniagua'nın çevresini sardı. Ertesi gün başkente 35 kilometre uzakta cesedini buldular. Gözleri çıkarılmış, tırnakları koparılmış ve beş kurşunla öldürülmüştü.

Sefaletin, baskının ve cinayetlerin sorumluları, çokuluslu tekeller ve emperyalizm idi. Eğer kârlarını artırıyorsa, onlar için her metod geçerli idi.

DAYANIŞMA VE BİRLİK

San Jose toplantısına katılanlar, bu endüstri kollarında çalışan bütün dünyanın işçilerine ve sendikalarına acil bir çağrı yayınladılar. Onlardan, Guatemala'da, Honduras'da, Nikaragua'da ve El Salvador'da çok zor koşullar altında özgürlük ve demokrasi için savaşım veren işçilerle, olanaklı bütün yollarla dayanışma göstermelerini istediler.

Bunun yanısıra, bölgenin bu endüstrilerde çalışan bütün işçileri ve sendikaları, çokuluslu şirketlerin getirdiği kötülükleri sona erdirmek üzere eyleme geçmeye, birleşmeye ve dayanışma içinde olmaya çağırıldılar. Bu amaca ulaşabilmek için çokuluslu şirketler bünyesi içinde sendikal koordinasyon komiteleri kuruldu. Aynı zamanda, Orta Amerika'da, Meksika'da ve Panama'da bu endüstri alanlarında çalışan işçiler için bir enformasyon ve ilişki bürosu oluşturuldu.

1365 madenci emekliliklerinden doğan haklarını aylardır alamıyor

★ ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİ SENDİKASI YÖNETİCİLERİ VE MADEN FEDERASYONU EMEKLİLİK KONUSUNDA ŞUNLARI SÖYLÜYOR: «EMEKLİ OLAN İŞÇİLER ŞİMDİ ÜYEMİZ OLMADIĞINDAN BİR ŞEY YAPAMIYORUZ»

Zonguldak (İSTA)

Ereğli Kömür İşletmelerinde çalışan 1365 işçinin emekli olmasından sonra, aradan 5 ay kadar bir zaman geçmesine rağmen işçilerin kıdem tazminatları ödenmemektedir.

Kıdem tazminatlarının Ocak 1978 tarihinden emekli olan işçilere ödenmesi konusunda somut girişimlerin yoğunlaştırılmamış olması ve Hükümetin hazinede bu konuda ödenecek paralarının olmadığını belirtmesi üzerine işçilerin güç koşullar altında kaldıkları bildirilmektedir. Konunun TBMM'ye de getirildiği emeklilik sorunu üzerine son kez Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Başkanlığı «İşçi Sendikası» adlı haftalık yayında emekli olan üyelerine bir çağrı yapmıştır. Çağrıda «Emekliye ayrılmış olan üyelerimizin kıdem tazminatı ile ilgili bir hususu görüşmek üzere sendikamız Hukuk Bürosu Müdürlüğüne başvurmaları önemle rica olunur» denilirken Maden Federasyonu Başkanı Kemal Özel önceki günlerde Ereğli «Uyanış» Gazetesine yaptığı açıklamada «Emekli işçilerin kıdem tazminatlarının ödenmesi için Başbakan Bülent Ecevit'le görüştük. Başbakan hazinede şimdi para bulunmadığını ve işçilerin biraz daha beklemeleri gerektiğini söyledi. Emekliler şu anda sendikamız üyesi olmadığı için bu konuda her hangi bir işlem ve çalışma yapamıyoruz. Emekli işçiler tek tek mahkemeye başvurmalıdırlar. Ya da sendikamıza yeniden vekalet vermelidirler» demiştir.

Böylelikle sorun bir yandan sendika üyesi olmadığı gerekçesiyle kısa dönem içinde çözümden uzak gözükürken, diğer yandan Hükümet yetkilileri ve EKİ yöneticileri para olmaması gerekçesiyle ödeme yapmamaktadır. Öteyandan kıdem tazminatına hak kazanan emekli işçilerin toplusözleşme hükümlerine göre % 5 gecikme zammı ödenmesi konusuda belirsiz olarak kalmaktadır.

Maden-Iş, MESS'e üye

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
«Büyük Grev»in neden ve sonuçlarını, son iki ay içerisinde Maden-İş'in bağıtladığı toplusözleşmeleri irdelemiş ve özümsemiş olması gerektiği hatırlatılan açıklamada özetle şu görüşlere yer verilmiştir.

«MESS'in tutum ve davranışları ne çizgide olursa olsun, üyelerimiz ve sendikamız yönetimi, uyuşmazlığı çözümleyecek her türlü yöntemin kullanılmasına hazırdır. Sendikamız Genel Yürütme Kurulu, üyelerimizin savaşkan sabrını, yasal eylemlere dönüştürmeden önce MESS ile gerekli görüşmeleri yapacaktır. 29 Mayıs 1978'de başlayacak görüşmelerin sonucu Genel Yürütme Kurulu, bölgeler, temsilciler ve tüm üyelerimizce toplu olarak değerlendirilecek ve bir karara varılacaktır.

22 işyerindeki sözleşmeler, yığınsal savaşım ve gerçek bir sendikal demokrasinin sınıf ve kitle sendikacılığında kök saldığı yeni bir dönüm noktası olacaktır.»

ODÖKSAN'DA YETKİLİ SENDİKANIN BELİRLENMESİ İÇİN DURUM SAPTAMASI YAPILIYOR

Bilecik'in Osmaneli ilçesinde kurulu bulunan ODÖKSAN işyerinde bugün yetkili sendikanın belirlenmesi için oylama yapılmaktadır. DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası Onikinci Bölge Temsilcisi Dursun Sabur, «durum saptaması» üzerine basına verdiği açıklamada, ODÖKSAN işçilerinin uzlaşmacı engelleri aşacağını belirterek «durum saptaması»ndan Maden-İş Sendikasının başarıyla çıkacağını belirtmiştir. Dursun Sabur, ODÖKSAN işçilerinin Osmaneli'nde düzenlenen son toplantıda Maden-İş saflarında kalma inancını tekrarladıklarını belirtmiş, toplantıya çok sayıda demokratik kuruluşun katıldığını ve kendilerini desteklediklerini söylemiştir.

Önceki gün yapılan toplantının önemli bir toplantı olduğunu vurgulayan Sabur, Maden-İş Sendikası Genel Başkanvekili ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak'ın, Maden-İş 2. Bölge Temsilcisi Ekrem Aydın'ın ve 13. Bölge Temsilcisi Özcan Pekşen'in toplantıya katıldığını da belirtmiş, Osmaneli halkının ve köylülerinin ODÖKSAN işçilerinin örgütlenme savaşımına desteklerini esirgemediğini açıklamıştır.

Öteyandan bugün yapılacak olan yetkili sendikanın saptanması uygulamasının Bölge Çalışma'nın denetiminde yapılacağını belirten Dursun Sabur oylamaya Maden-İş Sendikası karşısında iki sarı-faşist yönetimli sendikanın katılacağını söylemiştir. Türk Demirsen v Türkiye Metal - İş adlarındaki iki sendikanın sahte fişler düzenleyerek uyuşmazlık yaratmasının yapılan oylamayla kanıtlanacağını söyleyen Sabur, ODÖKSAN işçilerinin Maden-İş saflarından sökülemeyeceğini de sözlerine eklemiştir.

IKD

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
üzere tüzükte 19 madde değiştirilmiş ve tüzükte derneğin temsili ve organları ile ilgili bölge sekreterliklerinin kurulmasına yer verilmiştir.

KARARLAR

İKD Genel Kurulunda ulusal ve uluslararası sorunlarla ilgili olarak bir dizi kararlar da alınmıştır. Genel Kurulda UDKF'ye üyelik, faşist yuvaların kapatılması, Helsinki nihai senedinin tüm yükümlülüklerinin yerine getirilmesi, 141-142. maddelerin kaldırılması, köylü kadınların ekonomik ve sosyal durumlarının iyileştirilmesi, emperyalist saldırgan bloklardan çıkılması, 8 Mart'ın emekçi kadınlar günü olarak kabul edilmesi, Nötron Bombasının yasaklanması ve birçok konuya ilişkin kararlar alınmıştır.

İKD II. Olağan Genel Kuruluna konuk olarak katılan Halkevleri İstanbul İl Koordinasyon Başkanı Şerif Aslan'ın İKD ile dayanışma ve birlikte savaşım vereceklerini içeren konuşmasından sonra seçimlere geçilmiştir. Genel Kurula katılan delegelerin oybirliği ile seçilen yeni Merkez Yönetim Kurulu şu isimlerden oluşmuştur: Beria Onger, Şeyda Talû, Zülâl Kılıç, Vahide Esinsel, Gönül Dinçer, Çiçek Yağcı, Ayşe Coşkun, Ayşe Erzan ve Yüksel Selek.

1. Kongre IGD'nin

(Baştarafı 2. Sayfada)
yasak zincirinin kırılmasının, demokrat olmanın bir ön koşulu olduğu bilinciyle, 141 ve 142'inci maddelerin kaldırılmasını, Türkiye Komünist Partisi'ne özgürlük istemi karara alındı. Bu karar, işçi sınıfının yolundan yürüyen gençlerin, savaşımlarındaki kararlılığın ve inancın önemli bir göstergesidir.

Gerek çalışma raporumuzun tartışılması, gerekse kararlar üzerine belirtilen görüşler, gençliğin birlik yığınsal demokratik örgütü olma yolunda ne denli dev adımlar attığımızın önemli göstergeleridir.

Bu büyük forumumuzda, oybirliği ile alınan kararlar, bizleri gnçliğin dirimsel çıkarları doğrultusunda yürüttüğümüz savaşlarda daha güçlü kılacaktır. Kongrede onaylanan tüzüğümüz ise, bu güçlülüğü pekiştirecek niteliktedir.

Kongre salonundan yükselen ve tüm ülkeye yayılan, «İleri Kongre Onurumuz..» «1. Kongre Atılım Olacak» belgileri, savaşımımızdaki azimimizi, inancımızı açıkça göstermektedir. Evet, onurlu, örgütümüze atılım sağlayacak bir kongre oldu. 1. Büyük Kongremiz.

TRT böylesi etkin ve güçlü geçen kongremize haber bültenlerinde yer vermedi. Diğer yandan gerici-faşist ve sözde tarafsız basın, ya ses çıkarmadı, ya da kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda yorumladılar. Bu onların doğal hakkı. Ama biz geleceğe, ileri demokratik düzene, sosyalizme umutla bakan ve bu ereğe varmak için inançla yürüyen İGD üyelerine, yaşadığımız şu günlerde önemli görevler düşüyor. İleri demokratik devrim savaşımında biz ileri gençlik kılacak önemli bir kilometre taşını oluşturan 1. Kongremizi tüm gençliğe yaymak, fabrikalarda, mahallelerde, kırsal alanlarda, okullarda, onurumuz olan kongremizin gençliğin dirimsel sorunlarını çözmedeki, yarattığı olumlu platformların, uluslararası gençlik hareketiyle kopmaz bağlarımızın kongremizde bir kez daha somutlandığını, alınan kongre kararlarının gençlik hareketinde getireceği yeni açımları yaratıcı ve özverili bir şekilde tüm gençlere anlatmalıyız. Düşmanlarımıza inat, bu çalışmalarımızı yaygınlaştıralım.

İşçi sınıfımızın yol göstericiliği, kongre kararlarının uygulanmasında bizleri umutlu kılıyor, güç ve esin kaynağımızı oluşturuyor. Kongremizin gençlik hareketine getirdiği ve getireceği atılımlardan korkan burjuvazi, faşistler, Maocular saldırılarını giderek yoğunlaştırıyorlar. Bizleri işçi sınıfının savaş yolundan ayırma ve böylece, ilerici gençlik hareketinin gi[illegible] lişimini engellemek istiyorlar. 30 bin verdik. Gerekirse 300 bin vereceğiz. Ama gençliği, işçi sınıfından koparttırmayacağız. Bunda kararlıyız. Emekçi halkımızın ulusal demokratik cephesinin içinde yerimizi alacağız. İşçi sınıfının yolunda onda kararlı yürüyeceğiz. Gençlerin, ekonomik, demokratik - kültürel-politik haklarını almada ödünsüz savaşacağız. Gençliği anti-faşist, anti-emperyalist eylem birliğini daha kararlı ve militanca savunacağız ve bunun hayata geçmesi için tüm gücümüzle çalışacağız. Daha güçlü, daha yığınsal bir İGD yaratacağız.

Bu savaş yolumuzda, biz ilerici gençleri, örgütümüz, herşeyimiz İGD'yi engellemek isteyenlere Hodri Meydanı!..

Faşistler

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
★ Esenler'de dün sabah bir lokantaya atılan patlayıcı madde hasara yol açmıştır.

ARTVİN

★ Artvin'in Murgul ilçesine bağlı Damar Köyünde çıkan silahlı çatışmada Rıfat Genç adında bir ilkokul öğretmeni Celal Yavuz adlı bir kişi tarafından tabanca ile vurularak öldürülmüştür.

ANKARA

★ Ülkü Ocaklı komandolar Ankara Başkent Lisesinde öğrencilere taşlarla saldırmışlar ve biri İLD Başkanı üç kişinin çeşitli yerlerinden yaralanmalarına yolaçmışlardır.

★ Demetevler'de önceki gün çıkan çatışmada patlayıcı madde kullanılmış, olayda Tayfur Sönmez adlı bir öğrenci yaralanmıştır. Bu arada Abidinpaşa ve Salmekadın'da iki bakkal dükkanına ve Keçiören'de bir eczaneye patlayıcı madde atılmıştır.

VİRANŞEHİR

★ DDKD Viranşehir Şubesine bağlı gençlerin yaptıkları afiş asılması sonucu Arif Toprak adında bir lise öğrencisi yaralanmıştır.

NATO'nun

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
Press Klub'de bir toplantıya katılacak olan Ecevit, BM Genel Sekreteri Waldheim'ı da ziyaret edecektir. New York'ta işadamlarının düzenlediği bir toplantıya da katılacak olan Ecevit, ABC Televizyonunda yapacağı bir konuşmadan sonra 6 Haziran günü Ankara'ya dönecektir.

OECD

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
NORVEÇ HEYETİ

Bu arada nisan ayının sonunda Türkiye'ye gelen Norveç Maliye Bakanı Per Kleppe ile yapılan görüşmeler çerçevesinde kredi anlaşmasının ayrıntıları konusunda görüşmelerde bulunmak üzere bir Norveç heyeti dün Türkiye'ye gelmiştir. Yaklaşık 55 milyon dolar tutarındaki kredinin koşulları ve kullanım biçimi üzerinde durulacaktır.

IKD Genel Başkanı

(Baştarafı 8. Sayfa'da)
derneğimiz de katıldı.

POLİTİKA: Can güvenliği istemlerini ileri sürdüğünüz eylemleriniz yanısıra pahalılık ve işsizlikle savaşım yolunda da kitle eylemleriniz oldu.

BERİA ONGER: 1977'de pahalılık ve işsizliğe karşı dernek olarak kampanya başlattık. Bu amaçla 200 binin üzerinde bildiri dağıtıldı. Geçen yılın Eylül ayında Kartallı kadınlarımız boş tüp, tencere ve filelerle yürüdü. Aynı tarihte Küçükköy'de kahve toplantıları düzenlendi. Ekim ayında da Bursa'da CHP Kadın Kolunun düzenlediği yürüyüşü aktif olarak destekledik. Yine 1977'de Çankaya'da «Pahalılığı, İşsizliği ve MC'yi Protesto» mitingi yapıldı. Aynı gün İzmir'de de kadınlarımız işsizliği, pahalılığı protesto ediyordu. 6 Kasımda Adana, Mersin, Antakya şubelerimiz «Pahalılığı Protesto» yürüyüşünü örgütledi.

POLİTİKA: Maden-İş'in MESS'e karşı mücadelesindeki çalışmalarınız nasıl oldu?

BERİA ONGER: Onbinlerce dağıttığımız bildirilerde kadınlar Maden-İş'le dayanışmaya çağrıldı. Bütün grev yerleri ziyaret edilirken, Maden-İş'in dayanışma kampanyasına kadınlarımız çeyizleriyle, el emeklerini tezgâhlarda satarak katkıda bulundu. «Maden-İş'le Dayanışma Gecesi» düzenlendi.

POLİTİKA: İKD'nin uluslararası kadın örgütleri ile ilişkileri ne boyuttadır?

BERİA ONGER: 33 yıldır dünya kadın hareketinin öncülüğünü yapan Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu (UDKF) 14-21 Mayısta yapılan konsey toplantısında örgütümüzü üyeliğe kabul etmiştir. Bugün bağrında 109 ülkeden 200 milyonun üstünde kadını temsil eden, 119 ulusal örgütü bir çatı altında toplayan UDKF Konseyinin bu kararı, gücümüze güç katmıştır.

POLİTİKA: Genel kurulunuzu yaptınız, yeni yönetimi yeni görevler bekliyor. Bu konuda diyecekleriniz neler?

BERİA ONGER: Bildiğiniz gibi son iki yıldır kadınların katılmadığı hiçbir demokratik eylem olmadı. Bu gurur kaynağımızdır. Genel olarak kadınların örgütlenmesi, toplumsal savaşıma katılması yolunda önemli mesafeler aldık. Ne var ki yaptıklarımızla yetinemeyiz. Daha hızlı bir çalışmaya girmek zorundayız. En önemli hedeflerimizden biri henüz örgütlenmemiş bölgelerde genişlemektir. Her düzeyde yetkin kadrolar yetiştirme çabalarımıza hız vereceğiz. Demokratik güçlerin birliğini geliştirmek, Ulusal Demokratik Cepheyi hayata geçirmek çabalarımızı yoğunlaştıracağız. Bu zor görevlerin üstesinden geleceğimize inanıyoruz. İKD, temelinde yatan sağlam ilkeler özverili üyeleriyle bunu başaracak güçtedir.

POLİTİKA: Açıklamalarınız için teşekkür ederiz sayın Beria Onger.

BERİA ONGER: Derneğim adına ben de teşekkür ederim.

Bakırköy Akıl Hastanesinde

(Baştarafı 8. Sayfa'da)
Bırakmak istemiyor annesini. Hep onunla konuşsun istiyor. Bu yüzden bana çok kızdığı belli annesini lafa tuttuğum için.

«Niye üzülüyorsun. Bak kocaman oğlun var. O sana destek olmalı. Onu düşünüp kuvvet bulmaya çalışsan» diyorum. «Ah, burda onu düşünmeme fırsatım mı kalıyor?» diye karşılık veriyor.

— Ne oldu da buraya geldin?

— Mutsuz bir evlilik yaptım. Seni mesut ederim diye diye aylarca peşimde dolaştı. Kabul ettim, evlendim. Evlenmez olaydım. Başka biri ile evliymiş meğer. İki tane de çocuğu varmış. Öbür karısı geldi evime. Sokakta herkesin gözü önünde evire çevire dövdü beni. Herif günlerce gelmedi sonra. Öğrenmiş o karının beni bulduğunu. Sonra birgün o kadın gene geldi. Bir kamyon tutmuş getirmiş. Evdeki eşyaları boşalttırdı.

— Karşı çıkmadın mı?

«Nereye?» Yanında izbandut gibi kardeşleri vardı. İteleyip kakaladılar beni. Çocuğu anneme gönderdim. Ev tamtakır kaldı. Mahalle başıma üşüştü. Bir hafta komşularımda kaldım. Herifimi aradım bulamadım. Sonra öbür karısının evini buldum. Kardeşleri bıçakla saldırdı. «Seni bir daha buralarda görürsek keseriz» dediler. Annemin evine geldim, yerleştim. Kriz geçirmişim. Kapıyı, çerçeveyi indirmişim aşağı. Üstümü başımı parçalamışım. Annem yoksul. Bana bakacak hali mi var. Bir odada kalıyor. Dedim, çocuğuma bak yeter. Ben başımın çaresine bakarım.

Başının çaresine bakmıştı bu hastaneye gelerek...

Kafam allak bullak koskocaman bahçenin bilmediğim yerlerine giriyorum. Parmaklıklar arasından erkek hastalar laf atıyor bana. Küfürler işitiyorum. Üstlerinde bildiğimiz çizgili gömlekler var. Buraları hastane yönetimini yanıma vereceği bir ilgiliyle dolaşmak varken, tek başıma kuşkuyla, nereye gideceğimi bilmeden gezinmek niye ki? Ziyaret günü olduğu için aklı yerinde birçok insan da var bahçede. Onlar güvencem oluyor. Bir ağacın altına piknik yapar gibi yayılmış kadınlar. Kimisi örgü örüyor, kimisi şarkı söylüyor. Yanlarından geçerken, biri kolumun altındaki teybi göstererek «Aç şu radyoyu da dinleyelim biraz» diyor. Pilinin olmadığını söyleyerek ben de çöküyorum yanlarına. Tertemiz kadınlar bunlar. Çoğunluğun aksine. Örgü örenlerden biri yaptığı tencere tutacaklarını, elbezlerini gösteriyor bana. Satınalıyorum birkaç tanesini. Nereli olduğumu soruyorlar. «Tekirdağlıyım» deyince biri sözlerini ilk duyduğum bir türküye başlıyor: «Tekirdağın yolları, seni kimler yarattı.»

— Radyo buraymış.

— Onun cırlak sesinden radyo mu olur?

— Beğenmiyorsan Maksim'e git canım.

— Ben niye Maksim'e gidecekmişim. Maksim buraya gelsin.

— Altı senedir bekliyorum, birtek ziyaretçim gelmedi. İki gün daha beklerim. Olmazsa kaçarım.

— Sen hergün buraya gelsene. Biz sana hergün elbezi öreriz.

Başhekimle görüşebilseydik, daha doğrusu o bize hastane hakkında bilgi verseydi, hastanede kalanların sosyo-ekonomik durumlarını öğrenmek isteyecektik. Edindiğimiz izlenimlere göre burada kalan birtek zengin kişi yok. Lüks apartman katları dururken gecekondular, besin değeri yüksek yiyecekler varken peynir ekmekler, iyi giysiler yerine rastgele giyimler nasıl yoksul halkımız içinse, özel klinikler dururken Bakırköy Akıl Hastanesi cehennemi de yoksul halkımız içindi. Aklını mı yitireceksin önce zengin olmanız gerekiyor. O zaman görevlilerden dayak da yemezsiniz. O zaman saçlarınız sıfır numaraya da vurulmaz. O zaman üstünüz başınız da leş gibi kokmaz. Yani o zaman «insan» olursunuz. Sağlık Bakanlığı bunları yazmamızı mı istemiyordu yoksa...

Arjantin 1978

(Olaylar-Haberler-Yorumlar)

Arjantin'de futbolcular kadar rejimin polisleri de hayli ter dökecek!

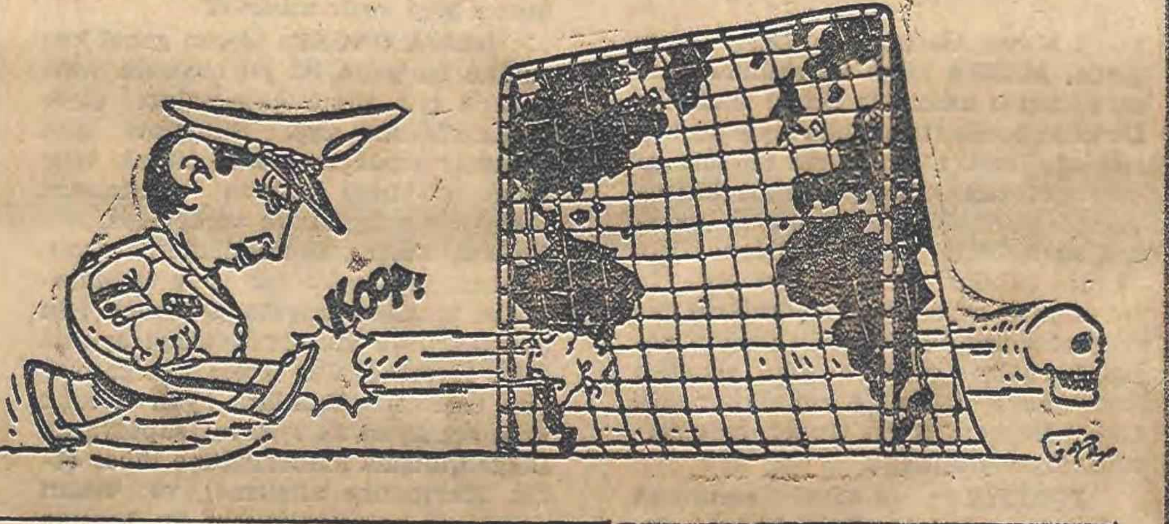
10 Mayısta Dünya Kupası sırasında basın bürosu merkezi olarak kullanılacak San Martin Kültür Merkezinin bodrumunda bir bomba patlaması sonucu Arjantin polis ve ordu birlikleri idmanlarını yoğunlaştırdılar. Bu provalardan görüntüler Avrupa TV'lerinde de gösterilmekte. Patlama sonucu bir polis ölmüş, beş polis ise yaralanmıştı.

Kupayı izlemeye 6.237 gazeteci gelecek, bunların arasından bazıları Arjantin Hükümeti için rahatsız edici olabilir. Bilindiği gibi Arjantinde şimdiye kadar bir çok yabancı gazeteci kaybolmuş, bazıları da ölü bulunmuştu.

Gordoba'da bir futbol maçının biletlerini almak için kuyrukta bekleyenlerden üç kişi de polis tarafından yaralandı. Polis kuyruğu düzenli bir biçime sokmak gerekçesiyle saldırmış.

İlerici güçler Arjantin'deki gerçekleri yansıtmak için gazetecileri Kupayı izlemeye çağırmış bulunuyorlar.

Arjantin polis ve ordu birliklerinde gerginlik son safhasında. Dünya Kupası yaklaştıkça bu gerginliğin daha da arttığı gözlenmekte. Son günlerde polis ve ordu birliklerinin oldukça garip uğraşları var: Prova yapıyorlar... Resmi geçit provası falan değil ama, «kaçırma» provası yapıyorlar. Sözde bir FİFA yöneticisi kaçırılıyor, birlikler de teröristlerden bu sözde yöneticiyi geri alıyorlar. Bütün bunlar Dünya Kupasını izlemeye gelecek ilerici gazetecileri ürkütmek için mi? Oysa gazetecilerden çok futbol takımları etkilenmişe benziyor. Alman takımının Mogadişu baskınını gerçekleştiren komandolarla geleceği söylenmekte. Ayrıca Fransız takımınında bazı «adaleli» yardımcılar getirmesi sözkonusu.

Polonya ilk maçına üç oyuncudan yoksun çıkıyor

[illegible] ları finallerinin ilk maçında 1974 Dünya Şampiyonu Federal Almanya'nın karşısına üç önemli oyuncusundan yoksun olarak çıkması olasılığı bulunduğunu menajer Jecek Gmoch söylemiştir.

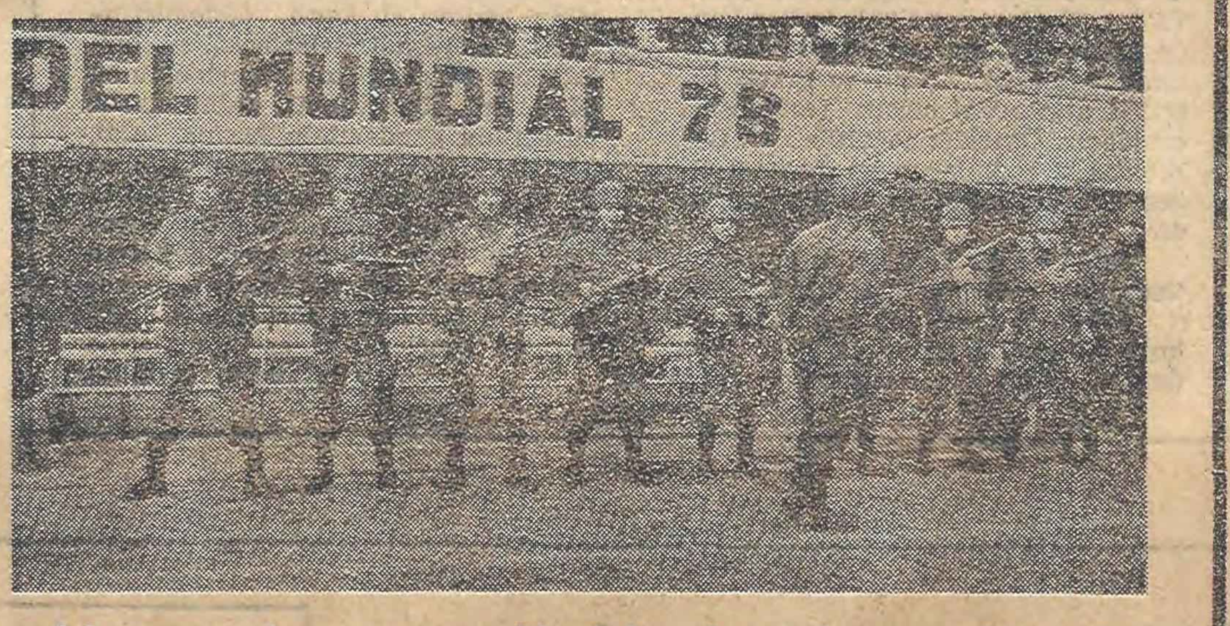
Öteyandan Macaristanda 22 kişilik kadrosu yerine 19 futbolcu ile dün Arjantin'e gitmiştir.

Final maçlarının başlamasından üç gün önce 16 finalist takımdan 13'ü antrenman yapmışlar, taktik konusunda çalışmışlar, gazetecilerle buluşmuşlar, foto muhabirlerine poz vermişler veya dinlenmişlerdir.

Finallere katılacak 16 takımdan 14'ü [illegible] İspanyada bugün Arjantin'e gelecektir.

Mar Del Plata'da Brezilya menajeri takımında istenilen nitelikte kanat adamlarının olmamasına üzülmediğini belirterek «unutmayın İngiltere 1966'da 4-2-4 uygulayarak ve kanat adamları olmaksızın kupayı kazanmıştır» demiştir.

Polonya'nın menajeri Gmoch, bazı ufak sakatlıkların Polonya'yı perşembe günü River Plate Stadında Federal Almanya maçına bazı oyuncularından yoksun olarak çıkmak zorunda bırakacağını söylemiştir. Polonya takımında sakat bulunan futbolcular Lubanski, kaleci Tom Aszewski ve Szarmach'tır.

Alman kampı silahlı kordon altında

Cordoba'da bulunan Batı Alman Milli Takımı, silahlı kordon altında çalışmaktadır. Basın mensupları, pazar günü geç saatlere kadar Menajer Helmut Schoen'den bir mülakat almaya çalışmışlarsa da başaramamışlardır.

Alman futbolcular da, basın mensuplarından sürekli kaçmaktadırlar.

Öteyandan Batı Almanya Takımı Menajer Helmut Schoen takımına yaptırdığı ve seyircilerin izlediği antrenmanlara Maier, Bogts, Russmann, Kaltz, Zimmerman, Bonhoff, Floche, Müller veya Beer, Abramczik veya Rummenige, Fischer ve Dieter Müllerden kurulu takımı denemekte ancak yaptırdığı gizli antrenmanlarda başka kadro üzerinde çalışmalar yapmaktadır. Dünya Kupasından sonra ayrılacağını söyleyen Schoen, Alman takımı ile aynı otelde kalan Alman gazetecileri bile kapalı antrenmana sokmamaktadır.

DİĞER TAKIMLARIN DURUMU

İtalyan Milli Takımı, Fransa ile yapacağı ilk çetin maça hazırlanırken, Menajer Enzo Bearzot, gripten yatağa düşmüştür. Bu arada İtalya'nın pazar günü, yerel bir takımla yaptığı idman maçı, yöneticileri hayal kırıklığına uğratmıştır. İtalyan kampında ümitsiz bir hava esmektedir.

Peru ise, pazar günkü idman maçında gayet formda görünmüştür. Menajer Marcos Calderon takımının dördüncü grupta bir sürpriz yapabileceğini sanmadığını kaydetmiştir. Calderon, İskoçya'ya karşı ne gibi bir taktik uygulayacağını soran gazetecilere:

«İnsan rakibine, kendisini öldüreceği bir silah vermez» demiştir.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın AŞ. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İKD GENEL BAŞKANI BERİA ONGER, SORULARIMIZI YANITLADI:

"SON İKİ YILDIR KADINLARIN KATILMADIĞI HİÇBİR DEMOKRATİK EYLEM OLMADI„

★ **GENEL KURULUNU DÜN BİTİREN İKD'NİN GENEL BAŞKANI ONGER, «KADINLARIN TOPLUMSAL SAVAŞIMA KATILMASI YOLUNDA ÖNEMLİ MESAFELER ALDIK» DEDİ**

1 Mayıs Alanlarında, DGM direnişinde, MESS'e karşı savaşımda Türkiye emekçi kadınları İlerici Kadınlar Derneği pankartı altında eyleme katıldılar. Emekçi kadınların kurtuluşunun işçi sınıfının ve emeğin kurtuluşuna bağlı olduğu ilkesinden hareket eden İlerici Kadınlar Derneği'nin bugün 12 bin üyesi, 22 şubesi, 26 temsilciliği bulunuyor. Kadınların demokratik örgütü İKD dün olağan genel kurulunu yaptı ve yeni yönetim kurulunu işbaşına getirdi. Derneğin Genel Başkanı Beria Onger, sorularımızı şöyle yanıtladı:

POLİTİKA: «Kadın» sorununa bakışınız, ortadaki diğer kadın örgütlerinden oldukça farklı. Türkiye'de oldukça aktif bir gücü oluşturan kadınlarımız konusunda bize neler söyleyeceksiniz?

BERİA ONGER: Ülke nüfusunun yarısını oluşturan kadınlarımız, toplumun en geri, eğitimsiz ve eşitsiz kesimini oluşturmaktadır. Bu durum ülkemizdeki emperyalizme bağımlı kapitalist gelişmenin sonucudur. Ülkemizin içinde bulunduğu derin ekonomik-politik ve toplumsal bunalım kadınlarımızın durumunu daha da ağırlaştırmaktadır. Bunalım emekçi kadınlarımızın sırtına iki kat yük vurmaktadır.

POLİTİKA: Örnekleyebilir miyiz?

BERİA ONGER: Tabii. 6 ve daha yukarı yaşlardaki kız ve kadınlarımızın yüzde 52'si alfabesizdir. Ülkemizde 8.5 milyon kadın okuma yazma bilmez. Toplam sigortalı işçiler içinde kadın işçilerin payı ancak yüzde 7.9'dur. Toplam sendikalı işçiler içinde kadın işçilerin payı yüzde 11.3 olarak kalmıştır. Kadın ve erkek ücretleri arasındaki büyük farklılaşma ortadadır. Örnekler çoğaltılabilir. Görülüyor ki kadınlarımızın durumu ülkemizin toplumsal yapısının aynasıdır.

POLİTİKA : Peki kadın bu bunalımlardan nasıl kurtulacaktır?

BERİA ONGER: Bunalımdan çıkışın yöntemini işçi sınıfı gösteriyor. Örgütlü kadın hareketimiz işçi sınıfının yolundadır. Kadının kurtuluşu toplumun kurtuluşu ile olanaklıdır. Ancak bu, bizlerin o günü oturarak beklememiz demek değildir. Aksine o günün gelmesine yardımcı olacak aktif savaşımımız, istemlerimiz geçerli olacaktır.

POLİTİKA: Çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

BERİA ONGER: Geçen genel kuruldan bu yana iki yıl boyunca yaptığımız çok yönlü çalışmaları şöyle özetleyebilirim size. Bildiğiniz gibi kadınlar emekçi ve ana olarak topluma iki yönlü katkıda bulunurlar. Bu nedenle toplumun ve devletin kadınlara karşı yükümlülükleri vardır. «Analık toplumsal bir işlev sayılmalıdır» belgisini hayata geçirmek için çalıştık. 1976 yılında temmuz ayında «Her İşyerinde Bir Kreş» kampanyasını başlattık. Yasalara aykırı olarak kreş açmayan 54 işyerini saptayarak Bölge Çalışma Müdürlüğüne ihbar ettik. Kampanya afişleme ve bildiri dağıtarak pekiştirilmiştir. Bu konuda paneller, açık oturumlar düzenledik.

Sonra bir de İş Yasası kapsamına giren kadın emekçilerin doğum izinleri sorunu var. Bu izin doğumdan önce 6, sonra da 6 hafta olarak belirlenmiş. 1977 Temmuzunda doğum öncesinde izne ayrılmayan kadınları, yasayı çiğneyenlere karşı harekete geçirme amacıyla bildiriler dağıttık, ilgilileri telgraflarla uyardık.

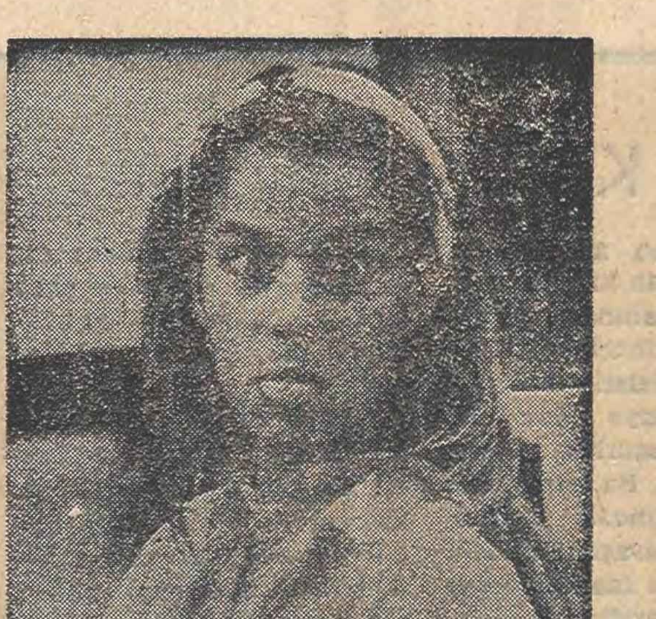
POLİTİKA: 8 Mart Dünya Kadınlar Günü de ilk kez derneğiniz tarafından kutlandı değil mi?

BERİA ONGER: Evet. 1910 yılında Kopenhag'ta yapılan Sosyalist Kadınlar Konferansında Klara Zetkin'in önerisi ile benimsenen 8 Mart Dünya Kadınlar Günü artık ülkemizde de kutlanıyor.

POLİTİKA: İKD, kitle eylemleri ile de kendini duyurdu. Örneklerini sıralar mısınız?

BERİA ONGER: Türkiye son iki yıldır tarihin en kanlı dönemlerinden birini yaşadı. Evlat acısı, eş, kardeş acısı en yakıcı sorunumuz oldu bu dönemde. Derneğimiz doğal olarak bu sorunu gündeminin başına aldı. 26 Şubat 1977'de CHP Kadın Kolları ile ortaklaşa bir yürüyüş İstanbul'da «Evlat Acısına Son» adı altında yapıldı. 1976'nın Kasım ayında «Can Güvenliği ve Öğrenim Özgürlüğü» konusunda bir forum düzenledik. Öldürülen gençlerin cenaze törenlerine

(Devamı 7. Sayfada)

Politika'da kadın

BAKIRKÖY AKIL HASTANESİNDE YÜZLERCE KADIN YAŞIYOR

AKLINI YİTİRMİŞ YOKSUL KADINLAR

RÖPORTAJ: ÜLKÜ KARAOSMANOĞLU

Bir insan nasıl bu kadar pis kokabilir? Bir kadın saatler boyu ortalığı yırtan kahkahaları nasıl atabilir, usanmadan... Bir genç kızı yirmibeş kiloya düşüren şey nedir? Ve de beş bin aklını yitirmiş yoksul insan birarada nasıl yaşayabilir?

«Çıldırmak» aklın zor kabul edebileceği bir kavram. Hepimizin çok sinirlendiği, ne yapacağını şaşırarak eline geçen herşeyi fırlatıp atmak istediği anlar olabilir. Ama bu işin akıl yitirme düzeyine ulaşması şaşırtıcı geliyor.

Bakırköy Ruh ve Akıl Hastalıkları Hastanesinde beş bin insan yaşamaya çalışıyor. Bir kasaba gibi burası. İnsani ilişkilerin olmadığı bir kasaba. Yoksulluğun kol gezdiği, sağlam gelen insanın hasta çıkacağı bir kasaba.

Hastanede kalan binlerce kadın var. Kimisi buraya çocukken düşmüş, genç kızlığını burada yaşamış ve kırk yaşına yine burada varmış. Bazıları olağanüstü pis. Kokudan yanlarına yaklaşılmıyor. Bunların çoğunun saçları kısacık gesilmiş. Genellikle yüksek sesle konuşuyorlar. Sesleri hırıltı biçiminde çıkıyor ve ne dediklerini de anlamak olanaksız. Bazıları ise durgun, ağzını bıçak açmıyor. Bakışlarını anlatmak güç. Kimisi kuşkulu, kimisi alaylı, kimisi haince, kimisi sevecen. Ya gülüşleri... En şuh artiste taş çıkarırcasına gülenlerden tutun, kahkahasını ağlamayla karışık sürdürenlere kadar.

RÖPORTAJ MI? OLMAZ!..

Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde kadın hastalarla bir röportaj yapmak için ilgililere başvurduğumuzda oldukça şaşırdık. Bu hastaneye gazetecilerin girmesi yasaklanmıştı sanki. Doğal olarak önce hastanenin başhekiminden izin istedik. Başhekim, İl Sağlık Müdürlüğünden röportaja izin verildiğine dair bir yazı istedi. İl Sağlık Müdürlüğüne başvurduğumuzda da Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan'ın şahsi emrine ihtiyaç olduğunu öğrendik. Mete Tan da bu röportajın bir şey getirmeyeceğini, çünkü Bakırköy Akıl Hastanesinde kalan hastalar için yapılacak pek fazla birşey olmadığını söylüyordu. **«Yazacağınız psikozlar topluma birkaç psikoz daha kazandıracak»** diyordu Mete Tan. Kendisine getireceği sınırlamalara uyacağımızı da söylememize rağmen muhalefetini ima etti ve **«Tek yetkili sayın Sağlık Müdürüdür»** dedi.

Tekrar İl Sağlık Müdürü ile görüştük. Fotoğraf çekilemeyeceğini, sadece başhekimden hastane hakkında bilgi alabileceğimizi belirtti. Nihayet hastaneye gidebilecektik. İl Sağlık Müdürü bize söylediklerini içeren bir yazıyı Bakırköy Akıl Hastanesi Başhekimi Ferruh Üstalan'a göndermişti. Ferruh Üstalan'la görüşmeye gittiğimizde de aldığımız yanıt çok ilginçti: **«Size kesinlikle hiçbir şey söyleyemem. Sağlık Bakanlığı bizim hertürlü beyanatta bulunmamızı menetmiştir. Beni anlayacağınızı umarım.»**

Özünde ne Sağlık Bakanlığını, ne İl Sağlık Müdürünü, ne de başhekimi anlıyorduk.

KADIN HASTALAR BAHÇEDE DOLAŞIYOR, GEL DE KONUŞMA...

Umutsuzca, ama yine de bu işin peşini bırakmama düşüncesiyle hastane bahçesine

çıktım. Ziyaret günü olduğu için hemen hemen bütün hastalar bahçede dolaşıyor. Havuzun kenarına oturmuş, balıkları seyreden onlara ekmek kırıntısı veren kadın hastalara yaklaşıyorum. Sonradan adının Hafize olduğunu öğrendiğim bir ihtiyar teyze bana el kol işareti yaparak bağırıyor: **«Kız bir sigara versene..»** Çantamdan Samsun paketini çıkarıp, içinden bir tanesini uzatıyorum. Uzattığım sigarayı alırken çığlık biçiminde bir sesle **Hepsi benim»** diyor. Korkudan paketin tümünü hızla ona uzatıyorum. Aynı süratle alıp koynuna yerleştiriyor. Olayı gören diğer kadınlar bitiyor yanımda. Hepsi sigara istiyor. Bu durumu düşünerek yanımda getirdiğim sigara paketlerinden birini daha çıkarıyorum ve tek tek sigaraları dağıtıyorum. Allahtan Hafize teyze gibi hepsi paketin tümünü istemiyor.

Ufacık bir çocuk ayaklarımın dibinde, kafasını uzatarak **«abla bir tane de bana»** diyor. Beş yaşlarında bir çocuk. İçimden hiç gelmeden ona da veriyorum. Elimden kapıyor ve **«Bir tane daha abla, n'olur..»** diyor. İsteğini yerine getiriyorum. İkinci sigarayı alıp hızla uzaklaşıyor. İzliyorum onu. İkinci sigarayı genç bir kadın hastaya verdiğini görüyorum. Anlaşıldığı kadarıyla oldukça dostlar. Çevremdeki kadınların sigaralarını yakıyorum. İçlerinden birinin bana saldıracağı düşüncesi içimi kemiriyor. Oysa sigarası yakılanların çoğu birer birer ayrılıyor yanımızdan. Paketi alan teyze oldukça müteşekkir. **«Gel kız otur da laklaklayalım.»** Havuzun kenarına ilişiyorum. Çevremizde üç-dört kişi daha var. Boş gözlerle bakıyorlar. Teyze kim olduğumu, niye geldiğimi soruyor bana. Anında uyduruyorum: **«Kardeşimi yatırdık da..»**

— Nesi vardı?

— Günlerdir hiç konuşmuyor. Sık sık ağlıyor?

— Kaç yaşında?.

— Onsekizinde.

Bir kahkaha kopartıyor: **«Kız o karasevda çekiyordur. Başgöz edin»** diyor.

Sonra birdenbire ciddileşiyor: **«Eltimin çocuğunun da adı Ömer. Benimkinin de Ömer. Kayınpederin adını ben Ömer koyunca o da Ömer koydu. Onbeş yaşımda evlendim. Altın günlük gelin idim. Ulu ulu dağlara, odun kırmaya meşe kırmaya götürdüler beni.»**

Sözünü kesiyorum: **«Nerelisin teyze sen?»**

«İliç nahiyem. Ekin kazam. Erzincan vilayetim. Rençberik biz.»

Tekrar kesiyorum sözünü: **«Ne zaman geldin teyze sen?»**

«Mazhar Osman'ın gününde geldim. **Ben adını Ömer koyunca o da koydu. En küçük gelin ben idim.** Sırtımda meşe taşıdım. **Sırtım onsekizimde kambur oldu. Beş kuruşa orak sallamışım vallahi. Beş kuruşa ekin biçmişim vallahi.»**

Ayakta duran kadınlardan biri omuzumu dürtüyor: **«Bir liran var mı?»** Veriyorum. İçlerinden biri benimle konuşan teyzeyle alay ediyor. Teyze aldırmıyor. Kurulmuş motor gibi sürdürüyor konuşmasını:

«Nah bu bileğim gibi saçlarım vardı. Tarak işlemezdi. Geçmiş gitmiş gün ama insanın aklından çıkmıyor. Doğmaz dediler bu bebe. Doğdu. Görsen güzel güzel kulakları vardı. Gelgelelim boğmaca oldu. Öldü. Yaşamadı.»

Bıraksam saatlerce konuşacak. Kolumdan tuttu kalkmaya yeltendiğim zaman. Korkum en üst düzeydeydi. Yanımda birkaç paket sigara daha olsa, beni bırakması karşılığında verecektim teyzeye. Niyeti kulağıma birkaç söz fısıldamakmış:

«Bu paketi gördüler ya bunlar. Akşam saldırırlar bana. Yatağımı iğdiş eder ararlar. Çok iyi saklayacağım. Hergün bir tane içeceğim. Aylar gider bu bana.»

— Tamam teyze, öyle yap.

Bıraktı kolumu. Ayrıldım havuzun yanından.

Yeşilliklerin üstüne oturmuş kadınlar, erkekler. Hastalarıyla dolaşanlar. Önümde yaşlı bir kadın, kolunda genç bir kız. Öbür kolunda da beş-altı yaşlarında bir çocuk. Belli ki, yanındaki genç, kızı oluyor. Hayatımda bu denli zayıf bir insan hiç görmemiştim. Kızından sözediyorum. Bacakları hilafsız bir çocuğun bilekleri gibi. Yanakları içine çökmüş, bembeyaz bir yüz. Ölü yüzü gibi. Koşar adımlarla yanlarına gidiyorum. İşim rol yapmak. Oynuyorum bayağı.

— Kadınlar koğuşu nerde?

«Dolu kadınlar koşuğu var hangisi?» diyor kızın annesi. Bocalıyorum; **«Şizofrenlilerin kaldığı** deyiveriyorum.

«Bilmiyorum» diyor kadın.

— Kimin var orda?

— Kardeşim.

Biraz önce teyzeye sıraladığım yalanları bir çırpıda onlara aktarıyorum. Kızı yumuşak bir ifadeyle bakıyor bana.

Gözleri kırmızı kırmızı. Hastalardan biri fitil sıkmış gözüne. Yakınıyor bana:

— Sıcak havalarda sırtlarına battaniye dolanıp geziyorlar koğuşta. En soğuk havada cam açıyorlar. Sataşıyorlar. Hiç yemek yiyemiyorum. Çatal kaşık vermiyorlar?

— Niye?

— Birbirlerine vururlar diye. Hasta işte.

Beş-altı yaşlarındaki çocuk, genç kadınınmış. Annesini nasıl aradığı ikide bir anasının eteklerine yapışmasından anlaşılıyor.

(Devamı 7. Sayfa'da)

BİR BAĞIMSIZLIK SAVAŞI: ÇOCUK GELİŞMESİ

ANA ÇOCUK SAĞLIĞI

GÜNDÜZ VASSAF (PSİKOLOG

Analık deyince **aklımıza fedakârlık** gelir. Ananın evladı için yapmayacağı şey, katlanmayacağı güçlük yoktur. Her şeyin en iyisini çocukları için ister. Onlar için çalışır, **onlar için yaşar.**

Aynı zamanda **nankördür** analık. Düşünün ki bir **insan yetiştiriyorsunuz.** Ona sabah akşam **demeden** yıllarca bakıyorsunuz. **Yedirip, içirip, giydiriyorsunuz.** Dünyanın masrafına katlanıp eğitiyorsunuz. Sonra **da günün** birinde o size gelip «artık **benim sana** ihtiyacım yok» deyip gidiyor.

Ne oldu bunca **uğraş? Ne vefasızlık** bu böyle! Nasıl da bırakıp gider anayı? Üstelik ne yapacak şimdi? Kendi başına yaşamasını beceremez ki. Kilo verecek. Halsiz kalacak. Üstüne başına bakamayack. Yabancılarla tanışacak. Saftır bizim çocuk. İnsanlardan anlamaz. Kötü yollara düşecek. Vah ben bu günler için mi büyüttüm **seni.** Öldürecek bu çocuk beni.»

Böyledir analık. **Anaların** gözünde çocuk her zaman çocuk **kalır.** Hiç bir zaman büyümez. **Hiçbir zaman** kendi başına yeterli olamaz. **Anasız yapamaz.**

Ananın bu görüşü kişinin sağlıklı gelişmesine ters düşer. Çocuğunun üstüne düşüp iyilik yaptığını düşünen ana, ona bilmeden kötülük eder.

Bir yerde **çocuğun gelişmesi bir bağımsızlık savaşıdır.** Kendi **kendine yiyebilmesi, kendisini giydirmesi, yürüyebilmesi,** öğrenmesi, **meslek edinmesi** vb. kişinin kendi kendine yeterli olmasının çeşitli aşamalarıdır.

Çocuğun giderek bağımsızlığını kazanmasının her aşamasında ananın tutumu, çocuğun sağlıklı bir insan olup olmayacağını etkiler. Örneğin çocuk yürümesini mi öğreniyor? Eğer ana, «ah düştü, düşecek.. elbiselerini kirletecek.. sehpayı devirip küllüğü kıracak...» diye feryadı basarsa, o çocuk adım atmaktan korkar, kişiliğinin gelişmesinde en önemli etken olan **kendine güven** duygusu gelişemez. İlerde kendi kendine karar vermede güçlük çeker, özgür bir insan olamaz. Dizi kanamamış, elbisesi yırtılmamış çocuk, bir yerde aşırı korunmuş, sağlıklı gelişmesi engellenmiş çocuk demektir.

Çocuğun yaşamı **böyle sürüp gider.** **Onun yaparak, deniyerek öğrenmesine izin verilmezse sağlıklı bir kişiliğin temelleri atılamaz.**

Meslek mi seçecek? Doktor veya mühendis olmalıdır. Evlenecek mi? Mutlak ananın bir düşündüğü vardır.

Bir ananın üniversiteli oğluna yazdığı mektuptan örnek vereyim;

«...Aman oğlum derslerinden başka bir şeyle uğraşma. Adam ol. Babanla hep seni düşünüyoruz. Sakın sözümüzün dışına çıkma. Bu kadar artırdık, biriktirdik hep sen okuyasın diye. Bizi rezil etme...»

Ne yapsın şimdi üniversiteli genç? Ananın yaşama ters düşen beklentilerini yerine getiremiyecek. Ama yaptığını da doğru dürüst yapamayacak. Yapılması gereken ile anasını üzmemek arasında bocalayıp duracak.

Çoğumuz sevmek ile sahip olmayı birbirinden ayırdedemeyiz. Sevdiğimizi kendimiz gibi yapmak, onda kendimizde gerçekleştiremediğimiz özlemleri görmek, dünyasını kendi görüşlerimizle sınırlamak isteriz.

Halbuki her kuşak bir öncekinden daha olgundur, daha ileridir. Gençlik samimidir, doğrudur, fedakârdır, yarının yaratıcısıdır. Ana da sağlam bir kişiliğin oluşmasında temel kişilerden biridir. Psikolojide deneyler ana şefkatinden yoksun, anadan uzak yetiştirilen maymunların bile her bakımdan sağlıksız olduğunu göstermektedir. Ana sevgisine muhtaçtır çocuk. Disiplin de gereklidir, ananın tecrübesi de. Ama bu çocuğun kendine özgü ve çağının gereksinmelerine uygun bir kişiliğin gelişmesini engellemek anlamına gelmemelidir.